NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXVIII — Price 25c — Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, January 27, 1981 — Nr. 18

BEGINAS STATO NAUJAS IZRAELIO KOLONIJAS

SENATO UŽSIENIO KOMITETO PIRMININKO LAIŠKAS

Naujasis JAV Senato Užsienio santykių komiteto pirmininkas senatorius Charles H. Percy atsiuntė raštą ALTo pirmininkui dr. K. Šidlauskui, dėkodamas už sveikinimą jo naujųjų pareigų proga. Savo rašte senatorius Percy pareiškia, kad jis giliai vertina lietuvių pareikštą prielankumą, kas jam suteiks ryžto ateinančių metų darbams.

RADIJO ŽINIOS PAVERGTIEMS

Kongresmanas E. Derwinski pasiuntė raštą Valstybės departamento sekretoriui, atkreipdamas dėmesį į reikalą stiprinti Amerikos Balso ir Radio Liberty siųstuvus ir programas. Savo rašte kongresmanas primena ir pavergtų lietuvių patriotinį nuolumą.

Savo rašto kopiją kongresmanas Derwinski atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai.

* * *

PABALTIEČIAI DĖKOJO PREZIDENTUI

Bendro pabaltiečių komiteto vardu JAV prezidentui buvo pasiųsta padėka už reikiamą žmogaus teisių ir pavergtų tautų gynimą, JAV delegacijos vykdomą Madrido konferencijoje. Padėką pasirašė lietuvių vardu dr. J. Genys, estų — M. Kari, latvių — G. Meierovics ir komiteto reikalų vedėjas J. Bolsteins.

* * *

STAMBI AUKA LIETUVOS REIKALAMS

Vienas patriotas lietuvis, kuris prašė pavardės neskelbti, Amerikos Lietuvių Tarybai atsiuntė pradžiai 1,000 dol., prašydamas nešamus tos sumos nuošimčius naudoti Amerikos Lietuvių Tarybos dabarties veiklai, o kapitalą palikti nepriklausomos Lietuvos reikalams.

Tuo savo veiksmu bei pirmuoju pavyzdžiu aukotojas skatina, kad ALTas įsteigtų tokį fondą ir kar prie to prisidėtų tiek pavieniai tautiečiai, tiek ir organiazcijos.

(ALTo Informacija)

— Amerikos lėktuvas, iš Vokietijos vežęs 52 išlaisvintuosius į Ameriką, buvo sustojęs Shannon aerodrome degalų pasiimti. Aerodroman atvyko airių premjeras Charles Haughey išlaisvintųjų pasveikinti.

— Pirmadienį visose rinkose smarkiai pakilo doleris. Už aukso uncija mokėjo $530.

— Naujoji Chicagos mokyklų supreintendentė Ruth B. Love, atvykusi iš Kalifornijos, išreiškė tikėjimą, kad visi sunkumai bus nugalėti.

KALENDORĖLIS

Sausio 27: Angela, Jonas Auksaburnis, Vėjūna, Gedautas.

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:59. Sniegs, oras atvės.

MARQUETTE PARKO R. L. BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Sausio 25 d. 11:45 val. ryto parapijos salėje pirm. Ig. Petrauskas atidarė susirinkimą ir patiekė dienotvarkę, kuri tuojau priimta. Ig. Petrauskas visus gausiai susirinkusius sveikino ir linkėjo laimingų 1981 metų.

Mirusieji pagerbti minutės atsistojimu. Nemažai įstojo naujų narių. Pristatyti svečiai. Jiems plojome.

Į prezidiumą pakvietė St. Šidlauską ir D. Tričienę.

Praeito susirinkimo protokolą perskaitė J. Tijūnas. Protokolas parašytas gana rūpestingai. Priimtas be pataisų.

Pirm. Ig. Petrauskas darė valdybos vardu pranešimą. Patiekė ta proga ir piniginę apyskaitą.

Valdyba turėjo 14 posėdžių. Buvo užprojektuota penki parengimai. Įvykdė šešis parengimus. Visi gerai nusisekė, davė pelno ir nariai gausiai bei aktingai dalyvavo. Dėkingi visam kolektyvui. 1980 m. sausio 1 d. saldo $1,310.24, 1980 m. p. pajamos $7,335.6; iš viso pajamų $8,445.60. Pinigai laikomi Midland Savings & Loan Assn.

Parėmė patriotinę spaudą, radiją, ALTą, įnešė parapijai auką ir kitoms institucijoms.

Valdyba aktyviai įsijungia į minėjimus. Džiaugėsi, kad p-lė R. Tričytė ir jos draugės bei ponios dalyvauja tautiniuose rūbuose. Labai esame dėkingi ponios Serapinienės Daininiukų būreliui ir p. A. Gabalienei.

Kontrolės komisijos protokolą perskaitė K. Povilaitis.

Prie registracijos stalo nariai įnešė nario mokesčio ir aukų per 400 dolerių.

Susirinkime dalyvavo Centro valdybos nariai — pirm. dr. V. Dargis, garbės pirm. dr. Z. Danilevičius, kan. V. Zakarauskas, Ig. Serapinas, p. A. Repšienė, apyg. pirm. A. Juškevičius ir kt.

Pirmininkas paprašė papildomai darinkti keturis valdybos narius. Darinkti: ponia J. Jasiūnienė, V. Kožica, P. Adomaitis ir V. Kudirka.

Klausimuose ir sumanymuose buvo eilė klausimų ir pasisakymų. Kalbėjo J. Žemaitis, M. Gudelis ir keletas kitų. Paaiškinimus davė dr. V. Dargis, Ig. Petrauskas ir kiti v-bės nariai.

Susirinkimė dalyvavo per 200 narių ir šiek tiek svečių.

Pirm. St. Šidlauskas labai sumaniai pravedė susirinkimą. Nariai įsijungė į diskusijas su sumanymais ir pasiūlymais.

2 val. susirinkimas baigtas Tautos himnu. Buvo gražu žiūrėti kaip nariai, susirinkimui užsibaigus, palikę salę pavyzdinga tvarka, kėdes sunešiojo į paskirtas vietas.

Valdyba visus dalyvius pavaišino kavute su skaniais pyragaičiais.

Gerdami, pasišnekučiavome ir džiaugėmės gražiai nusisekusiu susirinkimu. Visų nuomonė — remti valdybos užmojus ir vyriausias institucijas: VLIKą, ALTą, BALFą darbais ir aukomis. Priimta eilė rezoliucijų.

Smulkų reportažą gausite iš sekretoriato. K. Paulius

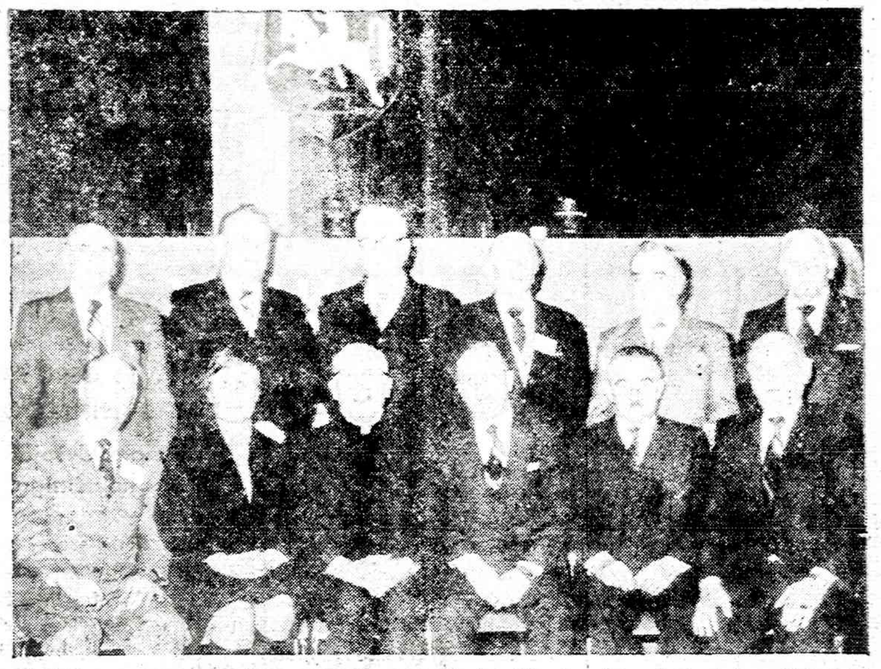

JAV Tautos Fondo, valdybos ir Kanados Tautos Fondo atstovai Toronte. Iš kairės sėdi: V. Banelis, M. Noreikienė, prel. J. Balkūnas, dr. Kazys Bobelis, Vakselis ir Firavičius. Stovi: A. Masionis, G. Rugienis, J. Giedraitis, A. Skyrius, A. Patamsis, L. Girinis ir Norvaiša. (St. Dabkaus nuotrauka)

PATARĖJAI PATARIA PREZIDENTUI PAKELTI BENZINO KAINĄ

KAINOS DAR DAUGIAU PAKILTŲ, PAŠALINUS KONTROLĘ VIETINIAMS DEGALAMS

WASHINGTONAS. (AP) — Prezidento Ronald Reagano du svarbiausi patarėjai ekonominiais reikalais. — Biudžeto direktorius David A. Stockman ir Energijos sekretorius James B. Edwards ragina jį tuojau pakelti gazolino kainą 12 centų galonui ar net dar daugiau. Tai atneštų valstybės iždui virš 7 bilijonų dolerių. Taip pat jie įtaigoja prezidentą tuoj pat nuimti kontrolės varžtus vietinės gamybos degalams. Tam dalykui nereikia kongreso sutikimo: pakanka administracinio įsakymo. Ekonomistai spėja, kad nuėmimas kontrolės kainuotų vartotojams apie 10 bilijonų dolerių. Kontrolė galioja iki š. m. spalio 1 d.

Kainų kontrolę įvedė prezidentas Richard M. Nixonas 1973 metais, pradėjus labai kilti naftos bei jos produktų kainoms. Kylant importuojamos naftos kainoms, prez. Carteris leido pamažu didinti gazolino ir kitų naftos produktų kainas. Kiekvienam aišku, kad panaikinus kontrolę, kainos pakiltų iki pasaulinės rinkos, arba $42 už naftos statinaitę.

Prez. Reaganas savo rinkiminės kampanijos kalbose žadėjo panaikinti bet kokias ekonomines kontroles. Tačiau daugelis ekonomistų yra priešingi kontrolės nuėmimui, nes tai prisidėtų prie kainų kilimo bei infliacijos didėjimo. Pakiltų maisto produktų kainos, nes pabrangtų prekių transportacija. Be to, pakiltų plastikos kaina. Jos gamybos svarbiausia žaliava yra naftos gaminys petrolijus.

Į ekonomistų nuomones atsiliepė Dan Lundberg, gazolino kainų žinovas ir tyrinėtojas. Jis tvirtina, kad panaikinus kontrolę, kainos naftos produktams žymiai nepakiltų, nes jos turi savo jautrumą. Valdžia galėtų uždėti 8 centus galonui, bet 12 centų yra nerealistinė.

LENKŲ VALDŽIA TARIASI SU DARBININKAIS

VARŠUVA, Lenkija. — Lenkijos darbininkai šeštadienį nebedirbo. Valdžia nenorėjo tartis su unijų atstovais, bet kai įsitikino, kad darbininkai vis dėlto streikuoja, tai sekmadienį paskelbė, kad pradės su jais tartis su ta sąlyga, kad pasitarimai būtų perduodami per televiziją.

Tuo tarpu Solidarumo unijos darbininkai pranešė, kad jie ruošiasi 1 val. streikui vasario 3 d., reikalaujant ūkininkams teisės susiorganizuoti į panašią uniją, kokią laivų statybos darbininkai suorganizavo.

Kas liečia 40 valandų darbo savaitę, ko reikalauja darbininkai, valdžia pasiryžusi su jais tartis, bet nenori leisti, kad įvyktų nauji streikai.

— Prez. Carteris norėjo laikyti karo laivus Persijos įlankoje todėl ir vilkino suimtųjų paleidimą, — aiškina Tass agentūra.

MAO NAŠLĖ DIRBS KALĖJIME

PEKINAS, Kinija. — Kinijos teismas, išklausęs Mao našlės Dziang King ir kitų devynių komunistų bylą, paskyrė jai mirties bausmę. Vėliau tas pats teismas jos pasigailėjo ir paskyrė dirbti sunkiosius darbus kalėjime per du metus. Jeigu ji gailėsis už padarytus nusikaltimus "kultūrinės revoliucijos" metu, tai gal visai pakeis bausmę, bet jei per du metu ji neparodys atgailos, tai tada bausmė bus vykdoma.

Mao našlė visą laiką kritikavo teismą. Net ir mirties bausmės paskelbimą kritikavo, reikalaudama teisės kritikai.

Kiti teisiami politbiuro nariai gavo po 20 metų kalėjimo. Jie manė, kad bus sušaudyti.

— Aš buvau Mao Cetungo šuo, — našlė pareiškė teismui, — kai jis man liepė kąsti, tai aš kandau.

CHRISTOPHER PATARIA LAIKYTIS PAŽADŲ

WASHINGTON, D.C.—Buvęs Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Warren Christopher pataria amerikiečiams laikytis susitarimų su dabartine Irano vyriausybe.

Teisybė, kad susitarimas buvo Irano valdžios primestas, bet suimti amerikiečiai privalėjo būti paleisti. Christopher priminė, kad prezidentas Carteris, įšaldydamas Irano pinigus, pižadėjo juos atšaldyti, kai įkaitai bus paleisti.

Nežiūrint į atidėliojimus, visi Amerikos diplomatai ir tarnautojai buvo paleisti, todėl amerikiečiams reikia pildyti pasižadėjimus. Įšaldyti pinigai priklausė Irano vyriausybei.

— Karibų jūroje yra Guadalupės sala. Dalis salos gyventojų nori nepriklausomybės. Jų šalininkai Prancūzijoje išrito didelį akmenį ant plentų, to pasėkoje užsimušė nekalti keleiviai.

MEKOJE SUSIRINKO 37 ARABŲ VALSTYBIŲ ATSTOVAI

IZRAELIO VALDŽIA STEIGIA DEŠIMT NAUJŲ KOLONIJŲ, STATYS 3,000 NAUJŲ NAMŲ

JERUZALĖ, Izraelis. — Begino vadovaujama vyriausybė, neturėdama parlamento pasitikėjimo, atidėjo seimo rinkimus dar dviem mėnesiais, kad galėtų įsteigti 10 naujų kolonijų vakarinėje Jordano upės pusėje ir tuo tarpu pastatytų bent 3,000 naujų namų. Praeitą sekmadienį susirinko 300 izraelitų vakarinėn Jeruzalėn pakrantėn ir reikalavo, kad vyriausybė įsteigtų dar vieną koloniją Jeruzalei ginti.

Pats Beginas mažai tekalba apie naujų kolonijų steigimą, bet gen. Ariel Šaron, dabartinės vyriausybės žemės ūkio ir kolonijų ministeris, sako kalbas ne tik Izraelio sostinėje, bet ir kituose Izraelio centruose, raginadamas izraelitus ruoštis naujam karui ir neleisti darbiečiams laimėti sekančių rinkimų.

Izraelio gyventojų daugumai jau įgriso karai, jie nori bent kelis metus atsikvėpti, kad galėtų atstatyti ūkį, sutvarkyti žemės ūkio reikalus, pasigaminti pakankamai duonos, sutvarkyti naujas dirbtuves ir pradėti prekybą su kaimyniaėmis valstybėmis.

Atrodo, jog pats Beginas nemano, kad jo partija galėtų laimėti šių metų rinkimus, todėl jis nori galimai toliau juos atidėti ir įsteigti galimai daugiau kolonijų buvusiose Jordano žemėse. Generolas Ariel Šaron sekmadienį pradėjo aštrią kampaniją prieš darbiečius, kritikuodamas darbiečių vadus ir ragindamas izraelitus jų visai neklausyti, nes jie užtraukšią didelę nelaimę visiems Izraelio gyventojams. Gen. Šaron pasiūlius, praeitą savaitę Izraelio vyriausybė nutarė įsteigti tris naujas kolonijas Jordano žemėse, o sekmadienį jis pats pasiūlė įsteigti dar 7 kolonijas. Jis tvirtino, kad turįs medžiagos naujiems namams statyti.

MEKA, Saudi Arabija. — Praeitą sekmadienį Mekoje, pačioje seniausioje maldykloje, susirinko 37 arabų valstybių atstovai aptarti Jeruzalės likimą. Arabai jau sutinka leisti Izraelio valstybei gyvuoti, bet reikalauja kad izraelitai iš ikraustytų iš Jeruzalės ir paliktų patį miestą, Jeruzalės priemiesčius ir visas apylinkes Jordanui, kaip karo eigoje izraelitai buvo pasižadėję.

Yra 42 arabų valstybės. Manyta, kad į Meką bus pakviestos visos arabų valstybės, bet ne visos pirmą dieną dalyvavo. Pasitarimą dadžiojoje moskėje pradėjo šeichas Abdula al Kalifa, o vėliau kalbėjo Saudi Arabijos princas Fiadas.

Vienbalsiai nutarta reikalauti, kad Sovietų karo jėgos būtų atšauktos iš Afganistano, o Izraelio karo jėgos būtų atšauktos iš pačios Jeruzalės. Visos Jordano valstybės žemės, įskaitant ir Jeruzalę, privalo būti atiduotos Jordanui, sako suvažiavę arabai.

IŠLAISVINTIEJI IŠSIKALBĖJO SU SAVAISIAIS

WEST POINT, N.Y. — Sekmadienį visi 52 amerikiečiai iš Wiesbadeno buvo atvežti į New Yorką, susodinti į autobusus ir atvežti į West Point karo mokyklos patalpas, kur grįžusiųjų laukė artimieji.

Tėvai, broliai, žmonos ir vaikai, norėjusieji susitikti su išlaisvintais ir Amerikon parvežtais pareigūnais, sekmadienį buvo Baltuose Rūmuose, išsikalbėjo su prezidentu, o vėliau išvyko į West Point, kur jiems teko laukti parvažiuojančių. Pasirinktas West Point, kad neįsimaišytų žurnalistai, fotografai ir televizijos atstovai. Įleisti buvo visi grįžusieji ir į West Point atvažiavusieji artimieji. Taip norėta užtikrinti grįžusiems pilną ramybę.

Jie turėjo progos išpasakoti savo įspūdžius ir išsikalbėti. Susitikiems buvo daug lengviau, kai niekas nesimaišė ir netrukdė.

Antradienį visi yra pakviesti į Baltuosius Rūmus. Išlaisvintuosius pasveikins pats prezidentas, o vėliau laikraščių, radijo ir televizijos atstovai turės progos apklausinėti sugrįžusius.

SUSKILO ANGLIJOS DARBO PARTIJA

LONDONAS, Anglija. — Aiškėja, kad savo laiku gana galinga Anglijos Darbo partija suskilo. Kairiasparniams užėmus Darbo partijos vadovybę, nuo darbiečių visai atskilo Socialistai demokratai. Jie pradėjo organizuoti Anglijos Socialistų Demokratų partiją, kuri šiuo vardu rengiasi dalyvauti rinkimuose ir politinėje kovoje.

Kairiasparnis Michael Foot visą laiką vedė aštrią kovą prieš buvusį premjerą. Foot laimėjo labai maža dauguma ir suskaldė partiją.

Pareiškimus Socialistų Demokratų partijai organizuoti padarė David Owen, Shirley Williams ir Roy Jenkins, visi buvę ministeriai buvusiame kabinete. Darbiečių vadas Foot dabar labai apgailestauja, kad šie buvę ministeriai atsisakė su juo bendradarbiauti.

— Jeigu Izraelis neatiduos Jeruzalės Jordanui, tai arabai bus kurstomi skelbti "šventąjį karą" ir išvyti visus žydus iš Jeruzalės. Tokios nuomonės vyrauja arabų valstybių atstovų suvažiavime.

— Saudi Arabijos karalius Chaled pasakė pagrindinę kalbą Mekon suvažiavusiems arabų valstybių atstovams.

— Joan Kennedy, atskirai gyvenanti sen. E. M. Kennedy žmona, nori gauti darbą Bostono televizijos žinių tarnyboje.

TVIRTA SVEIKATA – PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

★

INFLUENZOS KOMPLIKACIJOS

Pasilpusius reikiamai privalome gydyti, jų negalima palikti likimui, kaip dažnai iki šiol atsitikdavo.

(Mediciniškas raginimas)

Gyvename tokiame krašte ir tokiais laikais, kai visi gerbia jauną, stiprų, gražų, visai nekreipdami dėmesio į seną, paliegusį, menkos išvaizdos artimą. O Kristus mokė mus palikti visus dabar gerbiamus sveikuosius - stipruosius, o eiti pagalbon pasilpusiam artimui, eiti ieškoti paklydusios avies. Taip elgtis privalom mes visi, tik tada mes jausimės laimingi. Žinoma, šitaip teisingam elgesiui reikia tikro žmogaus, o ne žmogaus iškamšos. Už tai mes visi dabar stenkimės savomis asmenybėmis tapti daugiau solidariais, artimui reikiamą pagalbą teikiančiais.

Ryškus žmonių nenuoseklumas artimui pagalbos teikime išryškėjo belaisviams grįžus iš Irano. Gražu, kad juos gerbiame, kad jiems talkinam ir džiaugiamės kartu su jais. Tik tokios elgsenos toli gražu negana. Jų nemiegotos naktys yra menkniekis prieš bedievių išgalvotus kankinimus milijonų visai nekaltų žmonių. Pastarųjų kančios yra baisiausios: nedavalgę, neapsivilkę, sunkiausius darbus turi dirbti iki amžiaus galo. Ir niekas apie juos nesokinėja. Dar daugiau: niekas jų vargų palengvinti reikiamai nesistengia.

Už tai mes dabar priminkime bent keliais sakiniais amerikiečių spaudoje apie kalinamus ir kankinamus bedievių vergijoje mūsiškius ir nemūsiškius. Tai bus pradžia pagalbos baisiai kenčiantiems. Jų asarų nematome, jų dejonių negirdime, bet jie verkia ir dejuoja. Už tai mes pradėkime skirtis nuo nežmoniškųjų savais elgesiais: imkime visokeriopai mažinti visų kenčiančiųjų vargus. Lietuvių Bendruomenės nariai pirmieji organizuotai turi imtis reikiamos veiklos; kitaip — tegul pranyksta tokia organizacija iš mūsų tarpo.

Medicinos srityje panašus apteidimas pasilpusiųjų ryškiai pastebimas influenzos komplikacijas apturėjus vienam iš mūsų neturtingųjų — visų apleisųjų. Kai toks visų apleistas mogus apturi plaučių uždegimą kaip influenzos komplikaciją, numojama ranka — jis senas, ko čia daug gero iš tokio norėti! Žinoma, niekas nebaudžia tokio nesąžiningo sveikatos prižiūrėtojo. Bet žmoniškuno bent žarija mumyse, jei jau ne liepsna, mus verčia rūpintis labiausiai apleistais. Tad imkime eiti tuo keliu.

Influenzos komplikacija — plaučių uždegimas

Galima iš anksto numatyti turiam gresia plaučių uždeginas susirgus influenza. Influenzinis plaučių uždegimas yra labai marinanti liga. Štai, kokie pacientai dažniausiai apturi plaučių uždegimą susirgę influenza.

Susiaurėję širdies vožtuvai (mitral stenosis), chroniška plaučių liga (sakysim, tokia dėl rūkymo apturima plaučių emfyzema — jų išsiplėtimas), nėštumas, astma, alerginiai kvėpavimo takų negerumai, pasilpę širdies raumenys, inkstų negerovės... vis tai negerumai, greičiau prisaukią influenzinį plaučių uždegimą, kuris yra labai rimta liga. Tada kraujas ima lietis plaučiuose. Senyvas amžius, nedasimaitinimas, naudingų skysčių nepakankamas varojimas... vis tai pridėtinės negerovės, skatinančios influenza sergantįjį susilaukti tos ligos komplikacijos.

Aišku, kad mes negalime tapti jaunesniais idant pajėgtume tokios komplikacijos išvengti. Bet mes galime, net šimtamečiais būdami, grynu oru kvėpuoti (rūkyti paliovę), mes galime gausiai naudingų skysčių gerti, daug vaisių-daržovių valgyti, gausiai baltymais maitinis. Tai vis apsaugos priemonės prieš dažnai mirtiną influenzos komplikaciją — minėtą kraujingą plaučių uždegimą.

Reikia labai atidžiai sekti gaus influenzą, ar neprasideda plaučių uždegimas — gausus skrepliavimas yra pirmas ženklas tokio uždegimo. Tai nurodo, kad prie virusinės infekcijos (sukėlusios influenzą) prisidėjo bakterinė infekcija (sukėlusi plaučių uždegimą). Tada reikia pradėti gydymą naudojant antibiotikus. Nelaimė, kad antibiotikų negalima pradėti vartoti turint virusų sukeltą influenzą (dar neprisidėjus bakterinei infekcijai), nes vartojant antibiotikus prie vien virusinės infekcijos esti PADIDINAMAS PAVOJUS atsiradimui bakterinio uždegimo.

Geriausias pasilpusiam išvengti plaučių uždegimo būdas sergant influenza yra SKIEPAI. Skiepijama tam tikrais skiepais. Vaistas skiepams vadinasi PNEUMOVAX (pneumococcal vaccine, polyvalent).

Tokius skiepus turėtų gauti žmonės, virš kapos metų (60) sulaukę. Kai kurie gydytojai skiepija jaunesnius — penkiasdešimt metų sulaukusiuosius. Gi senelių prieglaudose (nursing homes) gyvesančiuosius reikią visus iš eilės paskiepyti, nes kai ten įsimeta influenza, ji labai smarkiai plečiasi. Slaugomasis personalas neskiepijamas iš eilės — skiepijimas esti atliekamas pagal asmens sumenkimą. Kai kurie skiepina policininkus ir gaisrininkus. Viena vienintelė injekcija duodama į raumenis, pusė kubinio centimetro (0.5-ml).

Tik tiek dėl apsaugos, sergant influenza, nuo plaučių uždegimo komplikacijos.

Skiepijimasis apsaugai nuo influenzos

O kad nesusirgus influenza, reikia skiepytis nuo jos skirtingais skiepais. Šio krašto Sveikatos įstaiga (The US Public Health Service) pataria skiepytis triguba (trivalent) influenzos vakcina šiame (1980-1981 m.) sezone. Ppač minėtai pasilpusiems toks skiepijimasis patartinas. Tai virš 65 metų žmonės, turį širdies ligas, bronchų-plaučių negerumus, inkstų susirgimus, cukraligę bei chronišką mažakraujystę (anemia). Dar turi skiepytis visi tie, kurie ima atsparumą mažinančius vaistus, sakysim kortizoną.

Pagal žmogaus amžių, skiepai sekančiai teikiami. Nuo 3 iki 27 metų amžiaus — dvi dozės po 0.5-ml. Nuo 28 metų ir vyresniems — viena skiepų dozė (0.5-ml). Dvi dozės teikiamos mažiausiai su vieno mėnesio pertrauka.

Primintina, kad žinant, jog siaučia apylinkėje influenza, sukelta viruso A (type A influenza), ducdama vaistas apsaugai (profilaktikai) nuo tokios influenzos SYMETREL.

Išvada: Niekas mums nepadės bet kokiame vange, jei pirmiausia mes patys sau nesistengsime padėti. Todėl vienas kitam talkindami, imkime patys savo likimą į savo rankas. Maltinkimės žmoniškai, renkimės atsakančiai, darbuokimės ir poilsiaukime tinkamai. Gydykimės visas negales laiku. Neužleiskime jokios negalės. Susirgę pildykime gydytojo nurodymus. Jaunesnieji talkinkime vyresniems. Juk nė vienas nepasenęs neliksime, jei anksti nemirsime. Šiandieninė pagalba vyresniam yra sau pagalba ateityje.

Pasiskaityti: Patient Care, December 15, 1980.

* * *

STENKIMĖS GERU PATARIMU PASINAUDOTI

Kaip gydytojai tvarko nemigą

Klausimas: Malonėkit man paaiškinti, kodėl vienas gydytojas neprirašo miegui vaistų, kitas juos lengvai teikia pacientui. Kokia yra medicinos tvarka tokius vaistus žmonėms teikiant? Ačiū.

Atsakymas: Gydytojas, vadovaudamasis medicinos nurodymais, laikosi sekančių devynių taisyklių, skirdamas pacientui nuo nemigos vaistus:

1) Gydoma fiziniai bei psichologiniai veiksniai, kurie sukelia negalėjimą miegoti;

2) Negalima prirašyti vaistų miegojimui sukelti vien dėl to, kad ligonis jų prašo. Nauji pacientai turi būti nuodugniai išklausinėti ir ištirti;

3) Du dalykus gydytojas turi galvoje pirm prirašydamas miegui vaistus: a) žmogaus imamus kitokius vaistus, b) galimą vaistų vienas kitam veikimą;

4) Prirašydamas vaistus gydytojas kreipia dėmesį į du dalykus: a) vaistų pajėgumą sukelti miegą (mediciniškai dokumentuotą), ir b) jo nekenksmingą veikimą;

5) Pradedama duoti vaisto mažiausios veiklios (miegą sukeliančios) dozės. Jos teikiamos per ilgesnį laikotarpį apturėjimui reikiamos veiklos;

6) Sekama vaisto veikimas, nustatomas tolimesnis vaistais gydymas, prisitaikant prie kiekvieno paciento savitai - individualiai;

7) Būtinai išaiškinama pacientui, kad jis, imdamas miegui vaistus, negali gerti svaigalų, kavos, įkvėpuoti nikotino, centrinės nervų sistemos slopintojų (depresijai gydyti vaistų) ir tų smegenų jaudintojų;

8) Imdamas miegui vaistus žmogus negali pavojingose apystovose darbe rastis: neseniai paėmus miegui vaistus, neleistini darbai, reikalaują pilno budėjimo, kai fabrike prie mašinų darbas ar vairavimas mašinos. Pacientas imdamas miegui vaistus nepakankamai gerai valdo savus raumenis. Jis turi būti atsakančiai atsargus;

9) Niekada neprirašomi miegui vaistai tiems, kurie nusimine iki savižudystės palinkimo bei kurie linkę į įpratimą vaistams ir kurie negali pernešti psichiką veikiančių medžiagų, įskaitant ir alkoholį.

Matot, kad su miegui vaistais nėra jau toks paprastas reikalas. Reikia nemigos šaknis laukan rauti, o ne vien miegą sukeliančiai tabletei visą darbą pavesti. Taip netikusiai elgiantis patenkama į tikrai daug didesnę negerovę už pačią nemigą. Visur ir visada išmintingas elgiasi taip, kaip reikia, o ne taip, kaip jo nevykę nusiteikimai diktuoja. Sėkmės geroje veikloje!

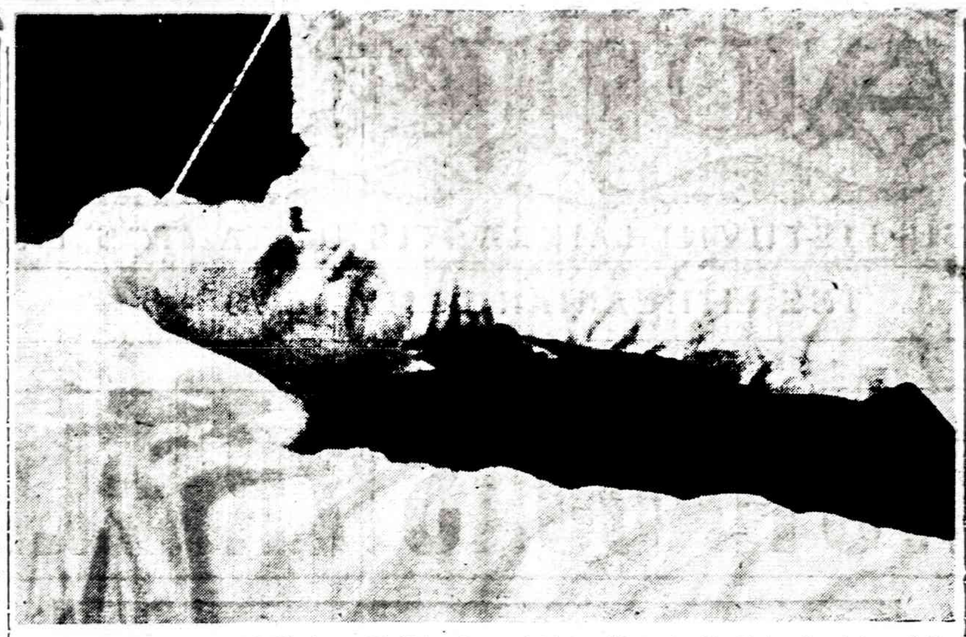

Prieš 17 metų mirė prof. Vaclovas Biržiška. Jis palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Šalia jo guli prof. Viktoras Biržiška.

JUOZAS ŠARAPNICKAS

ĮSPŪDŽIAI IŠ VLIKO SEIMO

(Tęsinys)

VLIKo pirmininkas, toliau kalbėdamsa apie VLIKo veiklą, buvo pertrauktas audringais plojimais, o baigus pranešimą, atstovai ir svečiai dar labiau plojo.

Po VLIKo pirmininko pranešimo, PLB-nės atstovas dr. J. Sungaila tuojau paprašė balso ir priėjęs prie garsiakalbio išreiškė didelį pasitenkinimą VLIKo pirmininko pareikštomis mintimis apie norą tartis su PLB-ne. Be to, dar pridėjo, kad kartais yra gaunamos iškraipytos žinios bei pranešimai, todėl reikalinga gerokai pakrinti viską, kas išgirstama. Kartu pasižadėjo ir vėl tarpininkauti tarp VLIKo ir LB-nės, jeigu tai būtų reikalinga.

1980 m. gruodžio 13 ir 14 dienomis VLIKo seimas vyko gana sklandžiai, su pakilia nuotaika ir pasitikėjimu VLIKo veikla. Jei iškildavo kokie paklausimai apie VLIKo veiklos neaiškumus, tuojau VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis paaiškindavo.

ALTos pirmininkas dr. K. Šidlauskas kalbėjo apie VLIKo paskirtį ir politinę veiklą, kur jokia kita organizacija negali jo darbų atlikti, nes VLIKas yra įsipareigojęs kovoti už Lietuvos išlaisvinimą tol, kol bus atgauta Lietuvai laisvė.

Gražiai apie VLIKo veiklą atsiliepė VLIKo įgaliotinis Anglijoje Z. Juras ir p. Venckuvienė iš Prancūzijos. Venckuvienė savo pranešimą pažadėjo atsiųsti. VLIKo seimo prezidiumui. Tikimasi, kad jis bus paskelbtas spaudoje.

Spauda turi didelę reikšmę ir, jei nebūtų patriotinės spaudos, kurioje aprašoma VLIKo atliekami darbai, tai žmonės tikrai nežinotų, ką VLIKas veikia. Jau minėjau, kad dienraštis Naujienos lidžia kuo plačiausiai aprašyti VLIKo veiklą ir taip pat leidžia pasisakyti prieš VLIKo griovėjus.

T. Blinstrubas, sveikindamas Dirvos vardu, pareiškė, kad Dirva pasižada apie VLIKą spausdinti tik palankias korespondencijas. Šis T. Blinstrubo VLIKo seimo metu pranešimas buvo palydėtas gausiu plojimu.

Matyti, kad VLIKo veikla yra plačios visuomenės vertinama, nes VLIKas, dabar dirbdamas su ALTu, yra žymiai sustiprėjęs ir išplėtęs veiklą Pietų Amerikoje ir Europoje.

Tautos Fondo Tarybos vardu, jos pirm. A. Vokselis pareiškė, kad aukų telkimas Lietuvos laisvinimo reikalams priklauso nuo VLIKo politikos. Vyresnei kartai retėjant, svarbu įskiepyti jaunajai kartai tikėjimą į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tautos Fondas privalo stengtis sutelkti milijono dolerių kapitalą, kuris nebūtų visas išleistas ligi jaunoji karta perimtų VLIKo veiklą, tai iš atnešamų nuošimčių jaunoji karta pilnai galės tęsti VLIKo darbą.

Tai protingas pasiūlymas, nes jei ilgiau užsitęs Lietuvos okupacija, jos vadavimui visada bus reikalingi pinigai.

Dabartiniu laiku nejudomo kapitalo Tautos Fondas jau turi $24,000. Tcks Fondas būtų greičiau sudaromas, jei patriotai lietuviai savo testamentuose tam tikrą turto dalį paskirtų Tautos Fondui. Kanadoje miręs vienas lietuvis savo testamente Kanados Lietuvių Fondui paskyrė net 126,000 dol. Išvyscius platesnę propagandą, atsirastų lietuvių, kurie VLIKo nejudomam fondui irgi užrašytų stambesnes sumas ir laisvo pasaulio lietuviai suaukotų gal daugiau negu milijoną.

Kanados lietuviai, nors ir negausūs skaičiumi (vos apie 30 tūkst. asmenų), VLIKo veikiai suaukoja daugiausia, praienkdami net ir JAV. 1980 m. Kanados lietuviai suaukojo Tautos Fondui VLIKo veiklai remti net $45,000. Tą sumą įteikė VLIKui jo 1980 m. gruodžio 13 dienos seimo metu.

Kanadoje Tautos Fondo pirmininkas yra A. Firavičius, kuris visuomet bet kur važiuodamas vežasi pakvitavimo knygutę ir renka Tautos Fondui aukas. Be to, Kanadoje veikia keturios Tautos Fondo atstovybės ir mažesnėse lietuvių kolonijose Tautos Fondo įgaliotiniai.

A. Firavičius yra pilnai pasišventęs kovoti už Lietuvos laisvę. Jis Tautos Fondo reikalams skiria visą turimą liuoslaikį, o padarytas bevažinėjant išlaidas visada pats padengia.

Surinktos pinigų sumos parodo, kad Kanados lietuviai pilnai vertina VLIKo veiklą ir ją remia tiek moraliai, tiek ir medžiaginiai. Be abejo, Kanados lietuvių dosnumas nepatinka Lietuvos okupantui ir čia esantiems jo tarnams, kurie, atrodo, pasiryžę VLIKą sužlugdyti, rašydami prieš VLIKą ir jo pirmininką visai nepagrįstus šmeižtus. Tų šmeižikų atlickamas darbas yra naudingas tik Lietuvos okupantui.

A. Vokietaitis papasakojo apie savo veiklą Švedijoje, kur jis buvo ryšininku vokiečių okupacijos metu tarp VLIKo ... metu veikusio pogrindyje) ir Švedijos. Sudaręs ryšį su Kaune slaptai veikusiu VLIKo pirmininku Steponu Kairiu, iš jo gautas žinias paskleisdavo ne tik Švedijoje, bet ir kituose kraštuose.

(Bus daugiau)

— Rašytojas Gore Vidal kandidatuoja į senatą demokratų tiketu prieš respublikoną sen. S. I. Hayakawa. Jo rekordai yra blogi, nes nebalsavo nuo 1964 metų.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years. 4.5% the first year. Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of this publication and The Advertising Council.

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—*pills* from Ex-Lax. Look for the white box.

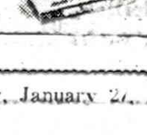

Use only as directed.

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

KOVA SU "ŪRA PATRIOTAIS"

(Tęsinys)

Siekdamas mus įtikinti, kad neverta kovoti už Mažosios Lietuvos žemę, dr. Balys net griebiasi priemonių ją nulietuvinti, įrodinėti, kad ji niekados nepriklausė Lietuvai. Dr. Baliui neturi reikšmės nei Lietuvos Istorija su jos archeologiniais tyrinėjimais, nei prokalbė nustatanti tautų kilmę. Jis pripažysta tiktai militaristinę jėgą ir kiekybišką gyvenamo ploto žmonių daugumą, tautiniam priklausomumui išspręsti. Anot dr. Balio, kol Mažajoje Lietuvoje lietuvių buvo dauguma, tai tas kraštas buvo lietuvių žemė, bet kai vokiečiai didesnę dalį jų išžudė ir lietuvių pasidarė mažuma, tai tas kraštas jau pavirto vakiška žeme. Atseit, nužudant lietuvius, kartu yra nužudomas ir jų krašto jiems priklausomumas: lietuvių protėvyniškumas — Lietuvos Istorijos dalis. Jeigu dabar okupuota Lietuva neturės progos greitai išsivaduoti ir bus sunaikinta, ar į Rusijos gilumą išgabenta apie 60 procentų lietuvių, tai dr. Balys aiškins, kad Lietuva jau nebe Lietuva, bet rusų žemė ir jos nėra verta laisvinti? Juk tai imperialistinės prievartos ir okupacijos pripažinimas! Dr. Balys, žinodamas, kad Mažoji Lietuva yra vokiečių okupuota, vietoj, kad tam okupantui įrodinėtų "Mažosios Lietuvos" lietuviškumą, aiškintų, jog lietuviai ir prūsai yra tos pačios baltų (aičių) tautos vaikai, jis daro priešingai: okupanto naudai įrodinėja Mažosios Lietuvos žemių lietuviams svetimumą. Tai jau ne Lietuvos laisvinimo, bet Lietuvos išdavimo veikla.

Jeigu dr. Balys mano, kad Mažoji Lietuva nėra Lietuvos žemė, tai kaip jis gali pripažinti Klaipėdos kraštą Lietuvos žeme, kuris yra tos Mažasios Lietuvos dalis? Ogi štai kodėl, mat lietuviams pasisekė išsikovoti Klaipėdą, ir nuo 1923 iki 1938 ji skaitėsi Lietuvos, tačiau jie nepajėgė iškovoti kitos Mažosios Lietuvos dalies ir duoti progos jai priklausyti Lietuvai nors 16 metų, dėl to dabar dr. Balys, baudžia Mažąją Lietuvą nulietuvinimu, prikišdamas, kad ji, išskyrus Klaipėdą, niekados Lietuvai nepriklausė.

Dr. Balio teigimas, kad lietuviai Karaliaučiuje, "po didžiojo 1710-11 metų maro, per paskutiniuosius pustrečio šimtmečio nesudarė ten gyventojų daugumą", yra netiesa.

Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorijoje, išleistoje 1956 metais, 688 pus. rašoma, jau po maro Fridrich I įkūrė naują miestą Gumbinę, kuriame lietuviai jo garbei pastatė paminklą su įrašu: "Lietuvos atstatytojas" (Wiederhersteller Litauens). Toliau sakoma: "Šalis tebebuvo vadinama Lietuva, jos gyventojų daugumą tebesudarė lietuviai, bet administracija visaip juos stengėsi vokietinti...".

681 pus. randame tokį sakinį: "Jau 1600 m. senųjų prūsų tėvynė vadinama "Provinz Litauen" (Lietuvos provincija).

1544 m. Karaliaučiuje įkurtame universitete patys pirmieji profesoriai buvo lietuviai iš Lietuvos: Stanislovas Rapolionis, Abraomas Kulvietis ir kt. 373 pus. rašoma: "Į Karaliaučiaus universitetą, kuriame paskirtos 8 stipendijos lietuviams, netrukus pradėjo traukti mūsų jaunimas iš Lietuvos. Martynas Mažvydas, žemaitis, išėjęs ten studijas, liko dirbti Prūsijoje. Netrukus lietuvybė krašte taip atgijo, kad jis imta vadinti "Mažoji Lietuva". Lietuviški pamokslai Karaliaučiuje išsilaikė iki paskutiniojo 19 a. ketvirtadalio.

Pirmieji tautiniai lietuvių laikraščiai pradėjo eiti ne Didžiojoje Lietuvoje, bet Mažojoje Lietuvoje (Tilžėje). Štai pavyzdys 878 pusl.: "1871 m. Martynas Šernius pradėjo leisti Klaipėdoje "Lietuvišką Ceitungą"

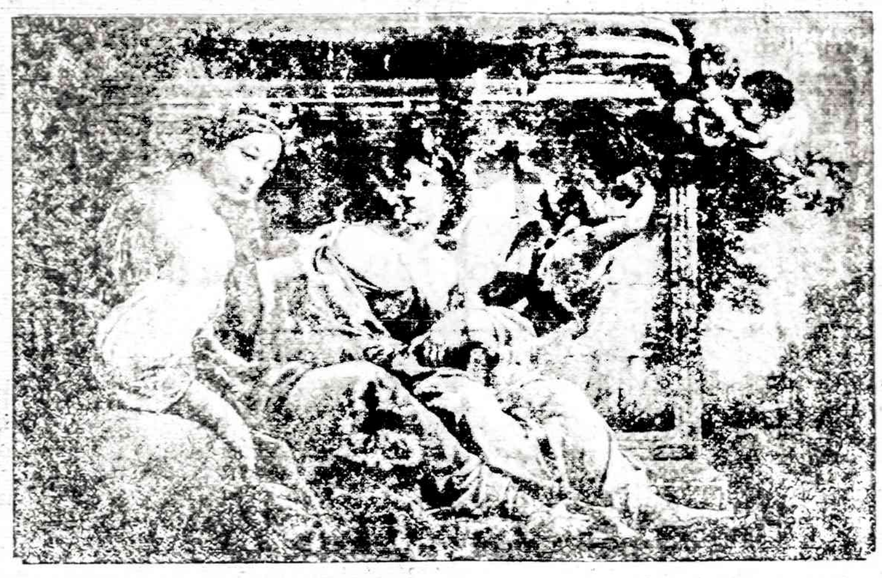

Claude Monet — Sainte Adresse (Impresionistinė tapyba)

jau lietuviškai tautiška dvasia. (...) "Ceitungoje" pradžioje bendradarbiavo Dr. J. Basanavičius, Dr. J. Šliupas ir kt. aušrininkai. (...) Tiktai 1833 m., kai Tilžėje pradėta spausdinti "Aušra" ir vėliau kiti lietuviški laikraščiai bei knygos, prasidėjo gyvesnis sąjūdis ir glaudesnis abiejų Lietuvos dalių veikėjų bendradarbiavimas". Atkreipkite dėmesį į pasakymą: "abiejų Lietuvos dalių"...

Be abejo, visos Lietuvos Istorijos neįmanoma išcituoti. Tačiau pakaks ir tiek pastatyti sau klausimui: kaip tautinė lietuvio sąžinė gali jam leisti siūlyti atsižadėti tokio Lietuvos tautinio atgimimo lopšio? Kada svetimi kraštai, grobdami svetimas tautas, nutautinimu stengiasi jas prie savųjų prijungti, tai lietuviai stumia nuo savęs lietuviškiausias savo žemes, niekina jos patriotus spirdami juos nuo savęs šalin, nors jie maldaute maldauja būti neatskirtais nuo Didžiosios Lietuvos. Ignoruoja tikrojo lietuvio Tado Kosciuškos lietuviškumą, leisdami jo pasauliniu garsu lenkams didžiuotis, o tikrus lenkus kaip dabartinį popiežių Joną Paulių II-jį (K. Wojtyla) ir rašytoją Czeslaw Milosz nėrėsi iš kailio "lietuviais" padaryti. Tai kaip tokią absurdišką lietuvių išeivių veiklą pavadinti?

Atsiverskime tos pačios Lietuvos Istorijos 52 pusdapį. Jame rasime žemėlapį su įrašu: Aisčių Kiltys XIII amž. pradžioje. Tada dabartiniai prūsai, lietuviai ir latviai buvo viena , bendra aisčių tauta ir gyveno susiskirsčiusi "gentimis" (kiltimis.) Žodis "kiltis" reiškia kelių giminių (artimų) genčių sąjungą. Žodį "gentis" žodyne taip apibudinamas: "junginys žmonių, susijusių tarp savęs giminystės ryšiais, bendra kalba ir teritorija". Vėliau toji aisčių tauta suskilo į tris pagrindines kiltis: prūsų, lietuvių ir latvių. Tada tos trys kiltys bendrai vadinosi "baltai".

Kalbų panašumas padėjo nustatyti tautų kilmę. Dauguma Europos tautų ir kai kurios Azijos tautos savo kalbos panašumu, manoma yra išaugusios iš bendros indoeuropiečių protautės ir kalbėjusios bendra indoeuropiečių prokalbe. Pagrindinės tos prokalbės šakos yra šios: indai, graikai, keltai, italikai, germanai, slavai ir baltai (aisčiai). Iš šitų grupių yra susidariusios šių dienų indoeuropiečių kalbos. Pvz. baltų (aisčių) kalbos grupei priklauso šios kalbos: prūsų, lietuvių, latvių, kuršių, žiemgalių ir sėlių. Tai kaip matome lietuviai, latviai ir prūsai savyje neturi nei slaviškumo, nei vokiškumo. Kas yra tie slavai? Slavų kalbų grupei priklauso šios kalbos: rusų, lenkų, čekų, ukrainiečių, gudų, bulgarų ir kt. Germanų grupei — anglų, olandų, vokiečių. Italikų (lotynų) grupei priklausančios kalbos — ttalu, ispanų, portugalų, prancūzų, rumunų ir kt. Yra dar ir ne indoeuropiečių kalbų grupių, bet jų čia neminėsiu.

Tai pagrindinės mintys kurias turėtų žinoti kiekvienas lietuvis, latvis ir prūsas, kad vokiečiams, lenkams ar rusams mus savinantis galėtume drąsiai atkirsti, kad mes nesame nei slavai, nei germanai, bet esame aisčių protėvynės vaikai ir kalbame baltų (aisčių) kilmės kalba.

Grįžkime prie aisčių tautos, kuri gyveno susiskirsčiusi į kiltis: prūsai, suduviai (arba jotvingiai), žemaičiai, aukštaičiai, kuršai, žiemgaliai, sėliai ir latgaliai. Pradžioje mūsų kaimynais buvo tiktai lenkai, rusai, estai ir lyviai. Tiktai 12-jo amž. pabaigoje vokiečių pirkliai ir misijonieriai, atplaukę į Dauguvos žiotis, tenai įkūrę riterių vienuolių ordiną — kalavijuočius (kardininkus) ir pasistatę Rygos miestą, pradėjo puldinėti estus ir artimesnes aisčių gentis. Netrukus kitas vokiečių riterių vienuolių ordinas — kryžiuočiai 1230 m. įsikūręs Prūsų pasienyje, pradėjo puldinėti ne tik prūsus, bet ir juos atsikviestuosius lenkus. Tuo laiku iškilo narsus kunigaikštis Mindaugas, kuriam pasisekė aisčių gentis sujungti į stiprią Lietuvos valstybę. Tuo laiku kuršiai, žiemgaliai, latviai ir prūsai jau buvo užkariauti vokiečių ir gal būt tai buvo priežastis, kodėl tos gentys tada nepateko į Lietuvos valstybę. Tai gal ir buvo laikotarpis, suskaldęs aisčius į tris pagrindines kiltis: lietuvius, latvius ir prūsus — dabartinius baltus. Lietuvos kunigaikščiai ne tik Mažąją Lietuvą, bet ir visą Prūsiją laikė Lietuvos dalimi ir ieškojo progų ją prijungti prie Lietuvos.

Savo šį teigimą paremiu bent keliais istoriniais faktais iš tos pačios dr. Sruogienės Lietuvos Istorijos.

"Mūsų kunigaikštis turi valdyti Prūsus, Karaliaučių ir Klaipėdą, nes tai jo tėvų palikimas", kalbėjo Vytauto bajorai. (205 pusl.)

206 pusl. rašoma: "Vytautas reikalavo sau Klaipėdos, įrodinėdamas, kad ji yra Žemaičių žemėje..."

Vytautas pasikalbėjime su ordino maršalu Salyne 1413 m. užsirūstinęs tarė: "Prūsai taip pat yra buvusi mano protėvių žemė, ir aš reikalausiu iki pat Osos (upės), nes tai mano tėvų palikimas... O kur gi yra ordino palikimas?... — pabaigė jis su pašaipa". (208 pusl.). Tai štai, dr. Baliui pavyzdys, kapi reikia kovoti už savo žemę.

Vytautas rašė vokiečių imperatoriui: "... Kryžiuočiai yra atėjūnai iš svetimų Vokietijos kraštų, jie užgrobė Prūsus" ... "Nei karalius, nei kunigaikštis nepaklausys sprendimo, bet jėga ir ginklu su Dievo pagalba atsiims tai, kas jiems priklauso". (210 pusl.)

Jeigu Mažosios Lietuvos Rezistencinį Sąjūdį, vien tik dėl reikalavimo Mažąją Lietuvą įjungti į ateityje ginamųjų Lietuvos žemių skaičių, dr. Balys išvadino "ūrą patriotais", prikišo "didybės manią" ir "jausmų ekstazę", tai kaip tada jis turėtų išvadinti Vytautą Didįjį?...

Jeigu Klaipėda, apie 5 šimtmečius išbuvusi vokiečių okupacijoje, galėjo būti priskirta Lietuvai, tai kodėl tik apie 50 metų vėliau, atkakliai siekiant, negalėtų Lietuvai atitekti visa Mažoji Lietuva? Toksai "karys" kuris pamatęs priešą meta ginklą ir lekia į krūmus, Lietuvos laisvinimo veiklai netinka. Lenkams ir vokiečiams pataikauti, atsižadant žemių dėl kurių mūsų tėvai ir protėviai šimtmečiais kraują liejo, aiškinti jų Lietuvai nepriklausomumą, įrodinėti lietuvių savo kraštui ginti nepajėgumą, iš anksto skelbti pralaimėjimus dar net nepasiekus fronto linijų, nėra tinkama Lietuvos laisvinimo politika. Lietuvai šiandien reikia ne verkšlenančių pesimistų, bet kietų, prie šams nepataikaujančių, ryžtingų, nepasiduodančių politikų. Tokių, kurie tautoje ugdytų kovingumo, heroizmo dvasią, įžiebtų gyvybiškos ugnies, optimistiškos ryžties, o ne tokių, kurie smukdytų nuotaiką, ir išeiviją vestų į beviltiškumą.

Jei ateinančiam kare pagrindiniu ginklu pasidarys nuodingos dujos, tai mums gal neteks už jokias Lietuvos žemes kovoti... Tad ar nevertėtų dr. Baliui pagalvoti apie dujokaukių fabriką, kad tokiu būdu, pagal jo politiką, išlikusi lietuvių dauguma, pirmąją pokarinę valstybę įkurtų?!...

(Pabaiga)

K. Donelaičio mokyklų Kalėdos

Kr. Donelaičio mokyklų kalėdinė eglutė įvyko gruodžio 20 d. Eglutėje dalyvavo abi mokyklos: pradinė ir aukštesnioji. Programą pradėjome bendra giesme "Sveikas, Jėzau, gimusis". Toliau buvo dir. Jį Širkos ir Tėvų komiteto pirm. A. Steponavičienės atidaromieji sveikinimai. Programai vadovavo VIII kl. mok. Rūta Stroputė.

Pirmiausia pasirodė vaikų darželio mokiniai, paruošti mokyt. R. Valavičiūtės ir padeklamavo D. Petkūnaitės eil. "Žaislų šalis". Dviejų veiksmų vaidinimą "Kalėdų dovanos" atliko 4,5 ir 6 sk. mokiniai. Vaidinimą parašė ir paruošė mokyt. N. Nausėdienė. I-sis skyrius pasirodė su Laimos Booth vaizdeliu "Dovanėlės". Mokinius paruošė mokyt. M. Plačienė. Programoje gražiai deklamavo eilėraščius V kl. mok. Lina Šliažaitė ir VIII kl. Ramona Steponavičiūt. IV ir VI skyrių mokiniai pašoko du tautinius šokius, o dar du šokius pašoko VI ir VII kl. mokiniai. Į tarpus visi mokiniai, tėveliai ir šventės svečiai pagiedojo kalėdinių giesmių. Scena buvo papuošta Jono Jurkšaičio dekoracijomis, o prie scenos tėvų komitetas lietuviškais šiaudinukais papuošė eglutę. Meninės dalies programą paruošė mokytojai: A. Aleknaitė, D. Bilaišytė, R. Končienė, R. Kučienė ir V. Gutauskas. Programą palydėjo akordeonistai: I. Končiūtė, A. Polikaitis ir V. Puodžiūnas, VI kl. mokinys.

Pagaliau atėjo visų vaikų laukiamas Kalėdų senis (J. Polikaitis). Jis apdovanojo pradinės mokyklos mokinius dovanėlėmis, ir taip užsibaigė Kr. Donelaičio mokyklų kalėdinė eglutė.

Aušra Jasaitytė, VII kl.

BOSTONIEČIAI MINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius ruošia Vasario 16-osios minėjimą vasario 15 dieną, 10:15 val. ryto bus pamaldos Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, o 3 val. popiet South Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose įvyks iškilmingas minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju bus istorikas Vincas Trumpa iš Washington, D.C. Dainuos sol. Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono. Pašoks Tautinių šokių sambūrio maži šokėjai, O. Ivaškienės vadovaujami.

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti minėjime ir savo aukomis paremti Lietuvos laisvinimo darbą.

Kviečia ALTo Bostono skyriaus pirmininkas Al. Chaplikas.

Ant. Andriulionis

RABINAS PALAIKO PALESTINOS VALSTYBĘ

CHICAGO, Illinois. — Hyde Parko žydų kongregacijos rabinu vėl paskirtas 56 metų rabinas Arnold Jacob Wolf. Jis palaiko Palestinos autonominės valstybės isteigimą Jordano upės vakariniame krante ir Gazos srityje.

Savo pokalbyje jis tarp kitko pareiškė. "Žydų įstatymai moko, kad prievartaujama moteris turi garsiai šaukti... Dabar Amerika yra prievartaujama ir prievartautojai šaukia".

— Buvęs prezidentas Jimmy Carteris, savaitę pagyvenęs Plains, Ga., išvyko su žmona poilsiui į Virgin salas.

— Illinois pensininkai daro pastangas, kad Blue Cross ir Blue Shield apdraudos organizacija nepakeltų apdraudos premijos iš dabar mokamų $9,60 į $11,88 mėnesiui. Minima apdrauda eina kartu su Madicare apdrauda.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniška dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei gailmų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

- Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

- Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____
Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

- Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

- Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.56.

Knygos bus išsiųstos, jei $1.56 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATŪRA,** lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

• **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE,** poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

• **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS,** Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 296 puslapių knyga parduodama tik už $2.

• **LIETUVIŠKASIS PAMARYS,** Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

• **KĄ LAUMĖS LĖMĖ,** rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

• **JULIUS JANONIS,** poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

• **SATYRINĖS NOVELĖS,** M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Dany Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Il. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kaip lengvai vokiečių karininkas tampa Maskvos agentu

Paskutiniais 17 metų Vakarų Vokietijoje išeidavo iliustruotas žurnalas Nemuno Kraštas. Redaktorium pasirašinėdavo Albertus Annies. Lietuviškai tai būtų Albertas Anys. Žurnalas būdavo 34 puslapių, spalvoti storesnio popieriaus viršeliai.

Pirmieji numeriai lietuvius stebino. Niekas nežinojo, kas tą laikraštį redaguodavo, kas buvo tas Annies ir ko tas redaktorius siekė. Tiktai vėliau, kai pradėjo spausdinti žinias iš pavergtos Lietuvos, kai pradėjo rinkti žinias iš Sovietų okupuotos Berlyno srities "mokslininkų" pareiškimų, tai daugiau nusivokiantieji suprato, kad tas Annies iš pavergtos Lietuvos nejučiomis pradėjo raginti senus Amerikos lietuvius ir Vokietijoje pasilikusius tautiečius truputį kitaip pažiūrėti į visą Lietuvos problemą, į Lietuvoje "augančią kultūrą", į menininkų įvairios rūšies kūrybą. Nemuno Krašte pasirodydavo rašinių apie buvusius Klaipėdos Krašto veikėjus, apie muziką, rašytojus ir poetus. Kartas nuo karto pasirodydavo vokiškai rašančios lietuvaitės eilėraštis, Lietuvoj sukurta kantata arba pavergtos Lietuvos tarnybon perbėgęs Amerikoje mokęsis menininkas, pradėjęs ruošti savo paveikslų parodas Vilniuje ir kitose srityse.

Redaktorius nurodydavo, kad menininkai iš Amerikos nusiųsdavo savo paveikslus į Vilnių, bet iš ten negalėdavo išvežti pinigų arba išsivežti paveikslų. Pinigų išsivežti negalėjo, nes pavergtoje Lietuvoje niekas negalėdavo jų paveikslų pirkti. Pirmaisiais metais Vilniuje dar nebuvo ir Petronio, kuris galėtų "apšviesti" ilgesniam laikui pavergtoje Lietuvoje apsistojusius "naujų kelių" ieškotojus.

Pradžioje išeidavo pora žurnalo numerių į metus. Vėliau pasirodydavo žurnaliukas kas du mėnesiai. Paskutinis žurnalo numeris pasirodė praeitais metais. O paskutinis Anyso redaguotas Nemuno Krašto numeris pasirodė praeitų metų pradžioje. Tiktai dabar paaiškėjo, kad Albert Annies mirė 1979 metų rugsėjo 8 dieną. Matyt, kad tai buvo paskutinis Anyso redaguotas žurnalas. Jis darbo buvo nepabaigęs. Šiais metais išleistas numeris

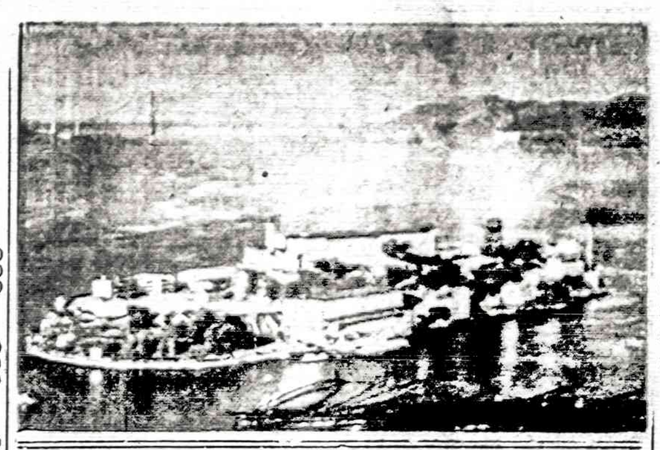

dar datuotas praeitų metų data. Pažymėta, kad tai būta antras praeitų metų numeris, o jo redaktorium yra pasirašęs Hans Masalskis. Pastoviais bendradarbiais pažymėta Hanna Blume, dr. phil. Raymond H. Drommel ir Aldona Homstedt Gustas. Amerikos žurnalo korespondentu pažymėtas Edvardas Šulaitis. Pinigai laikomi Frankfurte prie Maino taupymo bendrovėje, o adresu duota Pašto dėžutės numeris.

Vakar atėjusiame paskutiniame Nemuno Krašto numeryje pirmą kartą paskelbtos labai trumpos žinios apie šio žurnalo steigėją Albertą Anysą. Viename žurnalo puslapyje duoti du Meldučio Laupinaičio eilėraščiai, parašyti lietuviškai ir išversti vokiškai. Iš jų matyti, kad Laupinaitis Anysą turėjo gerai pažinti, jeigu eilėraščiu "Gyvenimo keliu" norėjo nurodyti mirusio redaktoriaus dvasinį kelią.

Sekančiame paskutinio žurnalo puslapyje įdėta Alberto Anyso fotografija ir labai trumpa, vokiškai parašyta, Anyso biografija. Biografija rašyta labai trumpais bruožais, besistengiant daugiau pasakyti apie dvasinį redaktoriaus stovį, negu apie jo gyvenimo tikrovę.

Iš to puslapio galima matyti, kad Anys gimė 1919 m. birželio 21 dieną Šmilginų kaime Klaipėdos apskrityje. Klaipėdoje jis lankė lietuvių gimnaziją ir pedagoginį institutą, kurį labai gerais laipsniais baigė 1938 metų spalio 20 dieną. Vėliau "Ryto" leidykloje kurį laiką jis buvo dirbęs Lietuvos Keleivyje ir Baltischer Beobachter.

1939 metais Klaipėdos Kraštą prijungus prie Vokietijos, Albertas Anys nieko kito geresnio nesugalvojo, kaip stoti savanoriu į vokiečių kariuomenę. Vokietijoje lietuviai buvo žinomi, kaip geri kariai. Jis buvo noriai priimtas į kariuomenę ir jam pakelti laipsniai. Pradžioje jis tapo kuopos vadu, o netrukus jis buvo paskirtas vokiečių kariuomenės bataliono vadu. Bevadovaudamas batalionui, jis užsipelnė riterio kryžių.

Tame puslapyje įdėta aiški bataliono vado A. Anyso fotografija su riterio kryžiumi ir įvairiais vokiečių kariuomenės pasižymėjimo ženklais. Jaunas bataliono vadas dėvi jam gerai tinkančią karininko kepurę, išlankstytą ir prispaustą prie švariai nukirptos galvos. Galimas daiktas, kad dar gali būti gyvų vokiečių karių, tarnavusių vokiečių kariuomenėje. Gal jį prisimena ir Klaipėdos lietuvių gimnazjos mokytojai ar bendraklasiai, jeigu jis tą gimnaziją lankė.

Visas paragrafas parašytas įtikinėjimui, kad Anysas nepriklausė nacių partijai. Jeigu būtų priklausęs, tai jis nebūtų galėjęs tapti Nemuno Krašto redaktoriumi. Po karo jis turėjęs bėdos, nes karininko karjeros negalėjo daryti. Jam buvo pasiūlyta leisti ir redaguoti Nemuno Kraštą. Jis su dūšia ir kūnu ėmėsi šio darbo. Netekęs darbo vokiečių kariuomenėje, jis labai greitai persiorientavo ir nuėjo Sovietų tarnybon. Prie Anyso Nemuno Krašto lipo visi bendradarbiautojai su Sovietų "kultūra", "menu", "politika" ir "pažanga".

Hans Masalskis, nepajėgęs išlaikyti tokios atstumos, kokią išlaikė Anysas, pirmame straipsnyje "Vienos viešnagės atspindžiai" kerta iš peties apie Vasario 16-tos gimnazijos mokinių kelionę ir įspūdžius komunistiniuose jaunimo centruose.

ANTANAS PLEŠKYS

BALFO, ALTO IR VLIKO NIEKINIMAS

Atsakymas Jurgiui Gediminėnui, Kanadoje, į jo straipsnį "Skirtingos nuomonės", paskelbtą "Karyje" 1980 m. spalio Nr. 8

(Tęsinys)

PASTABA

Naujienų 24-26 d. laidoje per apsirikimą buvo sumaišyta šio rašinio dalies pastraipos. Ši straipsnio tąsa perspausdinama iš naujo:

1941 m. birželio 22 d. prasidėjus rusų — vokiečių karui, tiek Washingtone, tiek JAV gyventojų sluoksniuose, nuotaikos žymiai pasikeitė Lietuvos nenaudai, panašiai kaip Nixon — Kissinger detentės laikotarpyje. ALTai reikėjo dėti daug pastangų, kad Lietuvos byla nebūtų užmiršta, numarinta ir palaidota. Tam buvo nemažas pavojus. 1944. 2. 4-11 Jaltoje, Krime prez. Roosevelt Lietuvai net satelito teisių iš Sovietų S-gos nepareikalavo. Ir iš viso, Lietuva ir kitos Baltijos valstybės nebuvo net prisimintos. Kiek iš spaudos žinoma, prez. Roosevelt Čekoslovakijos prezientui Eduard Beneš slaptai pranešęs, kad jis taip pat slaptai praneštų Stalinui, kad jis galįs Baltijos valstybes pasilaikyti Sovietų S-gai.

1941 m. gegužės 15 d. valdybos susirinkime, Chicagoje visais balsais nutarta Lietuvai Gelbėti Tarybą — LGT pavalinti Amerikos Lietuvių Taryba—ALTa. Šiandien ALTą suaro 13 organizacijų. Lietuvos laisvinimo darbas vyksta sklandžiai ir darniai, jei neskaityti pašalinių jėgų trukdymo ir darbo dublikavimo iš PLB ir JAV LB pusės.

1943 m., kaip jau minėta, ALTos pastangomis buvo įkurta šalpos organizacija BALFas nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpti.

1945 m., vos tik pasibaigus antrajam pasauliniam karui, Sovietai tuojau iš Vakarų sąjungininkų pareikalavo, kad lietuvių ir kitų Baltijos valstybių savisaugos batalionų dalyviai patekę į Vakarų sąjungininkų belaisvę, būtų jiems išduoti nubausti kaip valstybės išdavikai, taip pat ir visi tų valstybių civiliai pabėgėliai. Švedai savisaugos batalionų dalyvius, baltiečius Sovietams išdavė. Taip pat pirmomis po karo dienomis ir Vakarų sąjungininkai, iš kai kurių belaisvių stovyklų lietuvius belaisvius išdavė. Iš vienos belaisvių stovyklos Vokietijoje, Anglų zonoje, pavadinimo nebeprisimenu, kurioje buvo apie 700 lietuvių belaisvių, 50 lietuvių buvo išduota Sovietams. Ir buvę numatyta po tokį pat skaičių kas savaitę išduoti.

Vienas Suduvos ūkininkas Stanaitis, su kuriuo gyvenome viename barake, man pasakoja, kaip jis vieno anglų karininko buvęs prievarta nuvarytas į pereinamąją stovyklą, iš kurios pabėgėliai buvo grąžinami į Sovietų S-gą. Stovyklą administravę anglai, bet prie stovyklos vartų stovėję anglų ir sovietų sargybiniai. Tik laimingu būdu jam pasisekę iš tos stovyklos pasišalinti. Ten buvę ir daugiau lietuvių. Į tą pačią ar kitą stovyklą buvęs nuvarytas ir rašytojas Jurgis Jankus.

Kemptene, Pietų Vokietijoje, 1945 m. rugpiūčio mėn., pats savo akimis mačiau, kaip brutaliai Sovietams amerikiečiai išdavė rusų pabėgėlius. Vienas norėjęs pabėgti, amerikiečių kareivio buvo nušautas jau per tvorą peršokas į lietuvių stovyklos pusę. Abi stovyklos buvo gretimai, tik jas skyrė apie pusantro metro aukščio mūrinė tvora.

ALTa patyrusi apie lietuviams gresiantį pavojų Vokietijoje, tuojau nuskubėjo į Washingtoną pas prez. H. Truman. Ir ALTai pasisekė prez. Trumanui išaiškinti ir jį įtikinti, kad lietuviai karo belaisviai ir civiliai pabėgėliai nėra Sovietų S-gos piliečiai ir nėra jokie karo nusikaltėliai. Tą pačią dieną, prezidentas Trumanas pasiuntęs, lietuvių ir kitų baltiečių reikalu, vyriausiam sąjungininkų karo vadui gen. D. Eisenhower telegramą ir lietuvių ir kitų baltiečių išdavinėjimas Sovietams tuojau buvęs sustabdytas.

Per 40 metų intensyviai ir nenuilstamai veikiant, susidėjus palankioms aplinkybėms, Sovietams užpolus Afganistaną ir žymiai pasikeitus JAV viešajai opinijai pavergtųjų tautų naudai, ALTa šią padėtį meistriškai išnaudojo. Ji prasiveržė į didžiuosius JAV dienraščių puslapius, kurie turi milioninius tiražus, su straipsniais naudingais Lietuvos laisvinimo byloje. Čia didėjis nuopelnas tenka ALTos informacijos skyriaus vedėjui kun. dr. Juozui Prunskiui.

Paskutinis ir vienas iš didesnių ALTos ir VLIKo pastangų ir ryžto laimėjimas yra Atstovų Rūmuose pravedimas rezoliucijos Nr. 200 ir Senate Nr. 54, ir tų rezoliucijų nuostatų panaudojimas Helsinkio baigiamųjų aktų patikrinimo konferencijoje Madride, kur Sovietų S-ga buvo kaltinama ne vien Afganistano, bet ir Baltijos valstybių užgrobimu.

Kitas, taip pat, nemažas ALTos ir VLIKo pasisekimas, kartu su latvių ir estų dalyviais, buvo įvykdytos protesto demonstracijos Madride, prieš Sovietų S-gos Baltijos valstybių okupaciją ir to protesto žygio išplatinimas daugiausia ispanų, bet taip pat ir kitų Vakarų Europos valstybių spaudoje. Tose protesto demonstracijose Lietuvių Bendruomenė iš viso nedalyvavo.

Jau pirmą dieną, JAV delegacijos pirmininkas Madrido konferencijoje Griffin Bell, konferencijos atidarymo kalboje, apkaltino Sovietų S-gą dėl invazijos į Afganistaną, ją palygindamas su prieš 40 metų Sovietų S-gos neteisėta invazija į Baltijos valstybes.

Prieš Madrido konferencijos kalėdinę pertrauką, JAV delegacijos vice pirm. Warren Zimmerman pasakė gana aštrią ir griežtą kalbą kaltindamas Sovietų S-gą dėl Baltijos valstybių okupacijos. Tą kalbą telefonu perdavė "Margučio" radiui, Chicagoje. JAV etninių grupių patariamosios komisijos vienas iš 30 narių, R. Česonis. ("Draugas" 1980. 12. 18.).

Čia patiekiu tos kalbos ištrauką:

W. Zimmerman: "Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažįsta nelegalios inkorporacijos ginklų jėga Latvijos, Lietuvos ir Estijos, kurią vykdė Sovietų S-ga. Šis vaiksmas yra aiškiai nesinderinąs su aštuntuoju principu. Aš taip pat norėčiau priminti ketvirto principo žodžius, kad jokia okupacija ar teritorijos gavimas laužantis tarptautinę teisę nebus pripažintas legaliu...

Žinome, kad mes esame realistai. Mes žinome, kad mažai ką galime padaryti, taisant skriaudą, padarytą prieš 40 metų. Bet nepamirškime, kad laiko tekmė nepadarys š šios skriaudos teisybės".

((Bus daugiau)

— **Šeštadienio** rytą, sausio 24 d., New Yorke, Queens priemiesty, mirė **Petras Paprockas**.

VINCAS ŽEMAITIS

Povilo Kušnerio knyga ir Povilo Reklaičio recenzija

(Tęsinys)

Gal tiktai dar reikėtų pridėti, kad net, jei toks (nei knygoje, nei santraukoje neegzistuojantis) teigimas tikrai ten būtų, jis nebūtų visiškai jau toks kvailas, kokiu P. Reklaitis jį norėtų atvaizduoti. Nes: 1) archeologinė prūsų-lietuvių teritorija apima žymiai daugiau, negu Mažąją Lietuvą ar net negu Rytprūsius (tryliktame ir, po to vėl ketvirtame, šimtmetyje prieš Kristų, ji, pagal prof. Gimbutienę, siekė Oderio žiotis, Krokuvą ir Voluinės Vladimirą) ir 2) istorikas prof. G. Vernadsky savo studijoje: "Ancient Russia", 1959, USA, įdėtame žemėlapy: "Slavic and adjacent tribes in 9 century A.D.", išdėstęs visas lietuviškas gentis nuo Vislos iki už Dauguvos smulkiais įrašais: prussians, goliad, jatviagians, kors, letigola, zimigola (paminėdamas goliad-galindus tarp upių Maskvos bei Okos) per visą išvardintų genčių plotą (tarp Vislos Dauguvos) stambiu įrašu pažymi: LITHUANIANS. (Šio žemėlapio fotonuotrauka yra mano: "Lietuvių etninių sienų klausimais" (1971) studijoje.)

Iš 30 puslapio paimta citata: "In his conclusion Kushner tears down the politically based theories of the German "Ostforschers", denying the ancient, ethnic, autochtonic Lithuanian character of the region" panaudojama žymiai gudriau. Su ja, klaidingos, bet labai įdomios logikos pagrindu, skaitytojui paliekamas įspūdis — ir kad knygos įvadas (t.y. santraukos) autorius neteisingai perduoda knygos turinį (neva tai, šioje citatoje perdėtai tvirtina, kad knygos originaliam tekste yra žodis, kurio ten nėra) — ir kad "todėl" autorius tą žodį pasisavino iš komunistų literatūros (kas įvyko 1955 metais, ar vėliau) — ir kad "todėl" jis neištyręs niekina visus vieno žurnalo straipsnius (nes tas žodis nuo 1952 metų naudojamas to žurnalo — Zeitschrift fuer Ostforschung — antraštėje). "Kodėl" jis (V. Žemaitis) bendrai mėgsta "nepagrįstus kaltinimus-insinuacija, negarbingus metodus mokslo diskusijose, šliejasi prie komunistų polemikos ir skelbia netiesą?" Kad taip tikrai yra, Reklaičiui nėra net pačios mažiausios abejonės — jis tiktai, to niekaip pats suprasti negalėdamas, ir sau pačiam ir skaitytojams, nustebęs stato klausimą: "kodėl?"

Gaila, "ostforšerio" terminas nėra nei iš komunistų paimtas, nei jų vienų vartojamas (lygiai, kaip ir ne visi, kuriems komunistai tą vardą taiko, yra "tikri ar buvę" nacių partijos nariai). Savyje skambus ir tuščias ("rytų tyrinėtojas"); jis specifiniai reiškia kiekvieną Vokietijos rytinių sričių problematiką nagrinėjantį mokslininką; gi vartojamas kabutėse — jis vaizdžiai ir vykusiai charakterizuoja jau Vydūno aprašytus pseudomokslininkus, kurie po labai įspūdingo ir įtikinančio mokslingumo priedanga, tesiekia tarptautiniam mokslo pasauliui įrodyti "vokiečių tautos teises į (Vislos, Priegliaus ir Nemuno) kraštų nuosavybę". Kušneris ne tik tą pastebi, bet taip pat gana vykusiai atidengia, kad šie įrodinėjimai nei mokslinio pagrindo, nei mokslinio turinio, neturi.

Tiktai trečiojoje, nors vis dar iš santraukos paimtoje, ištraukoje (prieš tai dar pareiškęs, kad niekas negali nei sakyti, nei rašyti "ko Lietuvių Enciklopedija nežino") Reklaitis pagaliau pastebi ir paties Kušnerio neva tai "tendenciją" priartinti lietuvių etninę sieną prie Potsdamo linijos. Nesako, ar ši "tendencija" teisinga ar ne; ko ir kodėl tuo siekiama — tą iš Reklaičio rašinio tendencijos turi suprasti pats skaitytojas, t.y. kad tokia "tendencija" turi būtinai būti nemokšiška, nevykusi — ir gal būt net kerštо dvasios įkvėpta!

Taip, galų gale, su viskuo ir visais "moksliškai susidorojęs", P. Reklaitis dar uždeda paskutinį tašką — ir, savo nelaimei, padaro pačią didžiausią klaidą (žr. 208 psl.). Jis pradeda tiesioginiai cituoti patį Kušnerį: štai "keletas V. Žemaičio taip rekomenduojamo (P. Kušnerio) objektyvumo perlų" — "1940 m. smetoninis režimas buvo tautos nuverestas ir Smetona pabėgo į Vokietiją... Valstybinė SSSR siena tapo linija, kuri kadaise skyrė baltų gentis nuo vakarinių slavų" (recenzijoje yra dar trys sakiniai).

Ką gi — citatos tikrai gal beveik "pačios geriausios", kurias P. Reklaitis šimte ir aštuoniasdešimtyje puslapių sugebėjo surasti. Jos primena ir okupuotos Lietuvos mokslininkų nelaimingą, skaudžiai žmogų žeminančią, pareigą būtinai kur nors "atiduoti pagarbą" partiniams melams bei komunizmo "šventiesiems", kad po to iš viso dar būtų galima ką nors vertingo pasakyti. To kai kas iš mūsų nesupranta, nors tą puikiai supranta šių ištraukų cituotojas! Knygą verčiant, aišku, buvo kilusi mintis tokias vietas praleisti, tačiau tas būtų padarę vertimą nebeautentišku. Paliekant gi teko prisiimti riziką vieno kito paivaus skaitytojo būti apkaltintais "komunistine propaganda".

P. Reklaitis, gaila, nėra toks naivus ir labai gerai žino, ko siekia: suniekinti ir pridengti visą knygos turinį, tam jautresnius skaitytojus įtikinus, kad joje, išskyrus komunistinę polemiką, nieko daugiau ir nėra.

Bet čia jis padaro fatalinę klaidą. Kad galutinai įrodyti, jog V. Žemaitis komunistinius melus rekomenduoja, jam tenka praleisti pora teksto "smulkmenų". Po žodžio "tautos", knygoje yra mažas ženklelis "1", nurodantis į Aleksandro Tenisono pastabą to paties puslapio apačioje: "Faktinai Sovietų raudonosios armijos (Vert.)." Gi po P. Reklaičio pabrauktų!!! žodžių: "skyrė baltų gentis nuo vakarinių slavų", knygos tekste yra Jono Dainausko įtarpa "(?! Red.)", kas reiškia: "netiesa, nesąmonė". Kaip, mielas daktare, tokį darbą vadina kriminalinė teisė?...

Prie to dar būtų galima daug ką pridėti; bet, manau, pakaks. Tik kad viskas nebūtų taip tamsu, noriu čia paminėti pora sakinių iš kiek kitokio tos pačios knygos vertinimo — iš aukščiau minėtos, Karaliaučiuje 1918 m. gimusio ir ten augusio Valterio Banaičio kalbos, šią prof. dr. P. I. Kušnerio knygą — Čikagoje 1979.IV.22 visuomenei pristatant: "Pagarba visiems, kurie pasirūpino šio veikalo nauja ir komentuota laida lietuvių kalba. Jis liečia ne tik istoriją; ne tiek praeitį — kiek dabartį bei ateitį, kokia Lietuvai bei lietuvių tautai ketinama primesti: atpažinkime originalą — modelį..." (visi pabraukimai paties V.B.). Norintiems, mielai prisiųsiu pilną tekstą.

* * *

Gegužės-birželio "Aidams" pasirodžius, buvau raginamas atsakyti ir kartu, tuoj pat ir neįspėjus, traukti "recenzijos" autorių teisman. Kiti kalbino visai neatsakyti: kas bus Kušnerio knygą skaitę, į recenziją nekreipia jokio dėmesio; kas gi bus neskaitęs, būsiąs tokios recenzijos tik paskatintas šią knygą įsigyti; "recenzija" kompromituojanti ne Kušnerį ar lietuvius mokslininkus, bet tik dr. P. Reklaitį ir "Aidus".

(Bus daugiau)

SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"
PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK

ARMAGEDONAS IR PO JO – PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon"

(Apreiškimo 16:16)

* * *

12. Dievo rankos dalyvavimas žmonių reikaluose pasirodo aiškiuose ir puikiuose žmonijai duotuose pažaduose, kurie parašyti jo žodyje mūsų paguodai ir pamokymui.

Nors neapsišvietusiems Dievo pažadai gali atrodyti tik senovinių gudruolių svajonėmis, iš tikrųjų juose pasirodo dieviškųjų tikslų santvarka žmonijos palaiminimui. Pamatę šitą santvarką ir maloningus Viešpaties prisirengimus pagaliau išgelbėti žmoniją iš nuodėmės ir mirties vergijos, mes esame įtikrinti, kad dieviškajame plane nebuvo ir nebus jokių apsirikimų; nė vienas iš puikių ir meilingų sumanymų neliks neįvykintas.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val. 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

WINTER OVERCOAT.

Don't Go Out Without It.
©1980 Miller-Morton Company, a subsidiary of A.H. Robins Co., Richmond, Virginia 23230

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

MIRĖ ELENA SKLĖRIENĖ

Iš Vokietijos gauta žinia, kad 1980 metų gruodžio 23 dieną mirė ponia Elena Sklėrienė, tapytojo Kajetono Sklėriaus našlė.

Ponia Sklėrienė gyveno Vakarų Vokietijoje, Bavarijos Šorndorfo (Schorndorf) kaimelyje vokiečių šeimos priežiūroje. Ji buvo pensininkė ir nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos gyveno Bavarijoje. Mirtis, pagal laišką, atėjo lengvai. Gruodžio 23 d. apie šeštą valandą vakaro ji buvo pilnoje sąmonėje ir nesiskundė. Kiek vėliau, ji ramiai užmigo.

Laidotuvės įvyko gruodžio 29 dieną. Jos pageidavimu, kūnas buvo sudegintas ir palaidotas vokiečių Eberrardt'ų šeimos kape Schorndorfo kapinėse.

Ponios Sklėrienės vyras, tapytojas Kajetonas Sklėrius, mirė Kaune 1932 m. sausio 11 dieną, sulaukęs 65 metų amžiaus. Ponia Sklėrienė mirė eidama 94-uosius metus.

L. G.

St. Petersburg, Fla.

AUKOS TURI EITI ALTUI

Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo Apylinkės Valdyba kreipiasi į visas organizacijas ir pavienius asmenis, kur ir kaip galima, aktingai prisidėti prie Lietuvos Nepriklausomybės sukakčių minėjimo ruošimo visose Floridos lietuvių kolonijose.

Laikome savo pareiga priminti, kad vasario 16 minėjimo parengimų pelnas bei visos aukos turi eiti Lietuvos laisvinimo reikalams ir kad tie pinigai turi būti perduoti Amerikos Lietuvių Tarybai.

R. LB-nės St. Petersburgo apylinkės valdyba

— Lenkų valdžios atstovai pareiškė, kad su organizuotais Lenkijos darbininkais tęs pradėtus pasitarimus apie trumpesnę darbo savaitę. Darbininkai reikalauja, kad jie nebūtų priversti dirbti šeštadieniais.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

A. A. Petras Čigas

Keturi metai be kuratoriaus Petro Čigo

Metai keturi suėjo
Kaip išnykai amžinai,
Kai žmona skausmus kentėjo,
To nejautei, nežinai.

Skausmas kaustė artimuosius
Gimtam krašte — toli, toli,
Kur palikai namus gimtuosius,
Į ten sugrįžt nebegali.

Visi palikim ką nors gero
Žmonijai, būsimoms kartoms,
Kaip kai kurie saniai jau daro —
Tai švyturys idėjoms toms.

Ir Petras įžengė į kapą,
Palikęs sektinus darbus;
Likimas nubloškė kaip lapą,
Bet jo veikla gyva vis bus.

Užmigo amžiams begalybė
Ir Tu jų tarpe jau esi;
Visiems mirties lygi galybė —
Ilgainiui būsim jos visi.

Buvai darbštus kaip ta bitelė,
Vertingus darbus atlikai.
Viskas liko gimtoj žemelėj,
Gal tuo naudosis tautos vaikai —
Žmonai neteko: tokie laikai.

Jau ir mūs saulutė leidžias,
Jau ir mes arčiau Tavęs;
Į kiekvieno duris beldžias,
Kas į poilsį nuves.

P. Kuginis

DETROITO NAUJIENOS

DETROITO LIET. ORGANIZACIJŲ CENTRO PRANEŠIMAS

Artinasi Vasario 16-ji mums lietuviams brangi šventė. Nepriklausomybės atstatymo 63 metų sukakties iškilmingas minėjimas prasidės vasario mėn. 15 dieną su pamaldomis 10:30 val. visose trijose lietuvių parapijų šventovėse: Dievo Apvaizdos, Šv. Antano ir Šv. Petro. Parapijų Klebonai prašomi šią mums brangią šventę paskelbti parapijų biuleteniuose ir pasakyti tai dienai pritaikintus pamokslus. Organizacijų pirmininkai prašomi paraginti savo narius gausiai dalyvauti bažnyčiose ir iškilmingame minėjime ir skirti auką Lietuvos laisvinimo darbams finansuoti.

Organizacijos pamaldose dalyvauja su veliavomis, uniformuoti ar sutautiniais rūbais, pasirenkant šventovę. Vasario 16-sios iškilminga akademija įvyks Dievo Apvaizdos Parapijos salėje 12:30 val. p. p. 125335 W. 9 Mile Rd. Southfield, Michigan. Akademijoje organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Vėliavų įnešimui į salę ir išnešimui vadovauja Švyturio jūrų šaulių kp. šauliai. Iškilmingam minėjimui vadovauja dr. Stefa Miškenienė D. L. Organizacijų Centro vicepirm.

Minėjimą pradės su trumpu atidarymo žodžiu D. L. Organizacijų Centro pirm. dr. Algis Barauskas; Amerikos himną sugiedos Jaunimo Choro parinktos mergaitės; invokaciją sukalbės Šv. Antano Parapijos Klebonas kun. Alfonsas Babonas.

* * *

Žuvusių už Lietuvos laisvę prisiminimas ir kūrėjų savanorių bei Klaipėdos krašto vaduotojų pagerbimas

Michigano valstijos gubernatoriaus proklamaciją perskaitys Vida Gogelytė; Detroito Miesto burmistro proklamaciją perskaitys Laima Palaikytė; Southfieldo burmistro proklamaciją perskaitys Laima Matvekaitė; JAV senatoriaus Carl Levin kalba; Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininko Inž. Liūto Griniaus kalba; svečių pristatymas; rezoliucijos priėmimas ir vėliavu išnešimas.

Meninę dalį atliks Jaunimo Choras; vadovas muzikas Stasys Sližys ir tautinių šokių grupė "Audinys"; vadovė Rusnė Baltrušaitytė.

Užbaigai Lietuvos himnas; gieda Jaunimo choras ir visi minėjime dalyviai.

Vasario 16-je dienoje miesto centre, prie Miesto Rotužės, 8.30 val. vyks veliavos pakėlimas, o 5 val. p. p. nuleidimas.

Organizacijos bei pavieniai kviečiami dalyvauti.

Minėjimo rengėjai — DLOC valdyba.

* * *

Nauja Švyturio Jūrų Šaulių kuopos valdyba

Sausio mėnesio 18 dieną Šv. Antano Parapijos patalpose įvykusiame susirinkime išrinkta nauja vadovybe: Valdyba, Revizijos. komisija, Garbės teismas ir Moterų skyriaus vadovė. Dabartinėn valdybon įeina: Bronius Valiukėnas Mykolas Abarius, Alfas Šukys, Stepas Lungys, Vincas Rinkevičius, Antanas Vaitėnas, Antanas Sukauskas, Antanas Šiurkus, Petras Bukšnys, Stepas Lungys, Petras Jocius, Juozas Kinčius, Balys Teličėnas ir Albinas Grigaitis; kandidatai — Kostas Ramanauskas ir Petras Bitleris.

Revizijos komisiją sudaro: Albertas Misiūnas, Cicilija Balsienė, Adelfas Armalis ir kandidatas Bronius Zakarka.

Garbės Teismas: Kazimieras Daugvydas, Liudas Selenis ir Stasys Petrauskas.

Moterų sekcijos vadovė Angėlė Bukšnienė, o jos pavaduotoja Stefanija Paulikienė. Pareigoms dar nepasiskirstė.

(Nukelta į šeštą puslapį)

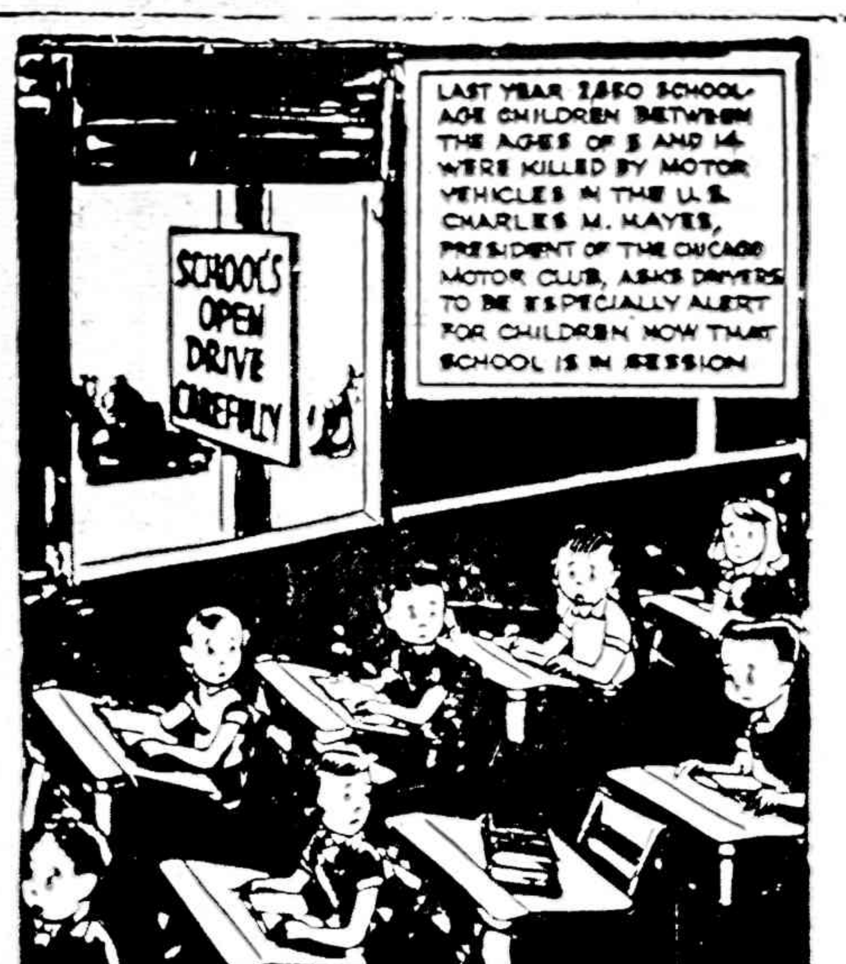

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
— GORDON FUNERAL HOME —
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
*
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

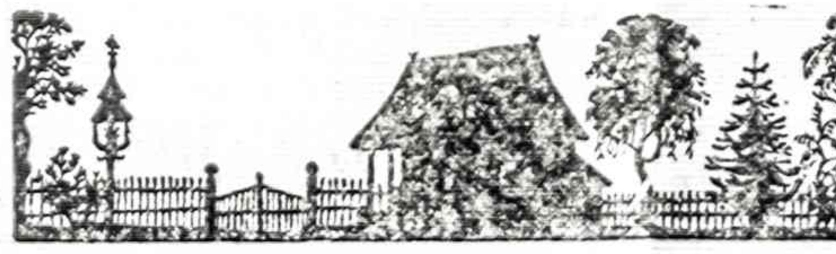

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Skelbimais raginama pakeisti alyva apšildomus namus į gazu šildymą. Amerikos Vartotojų taryba pataria keisti į šildymą dujomis, bet nenaudoti tų pačių krosnių, o pirkti specialias dujomis kūrenamas krosnis, kurios yra daug taupesnės. Numatoma, kad 1981 m. senų namų pagerinimams bei remontams bus išleista 30 bilijonų dolerių.

• Sandaros 1 nr. V.Pr. Pensininkų skyrelyje pasakoja apie skirtumą tarp cukraus bei medaus ir tarp kita taip rašo:

"Daug kas mano, kad cukrus ir medus nesudaro skirtumo. Taip manyti yra klaida, savęs apgaudinėjimas. Pavyzdžiui, 42 gramai cukraus turi tik 41.79 gramo angliavandenio ir daugiau nieko. Gi du šaukšteliai arba 42 gramai m e d a u s angliavandenio turi tik 30 gramų, o likusieji 12 medaus gramai yra baltymai, geležis, kalcius, fosforas, potašas, druskos (sodlium), vitaminas A, vitaminas B vienas, vitaminas B du, vitaminas C ir niacinas.

Fr. Sh. Goulart knygoje "Eating to Win, Food Psyching for the Atthlete" sako, kad cukrumi pasaldintas maistas pripildo kraują per 15 min., o tuo tarpu medumi, vos per 4 valandas. Esą medus yra maistas, kuris padeda susidaryti alkalinių medžiagų atsargoms kraujuje ir tiek pat raumenų ląstelėse, ir suteikia daugiausia energijos nesukeliant staigaus nuovargio.

Toliau, valgant gryną bičių medų su šiltu vandeniu, mažinama rugštys skilvyje. Ir atvirkščiai, valgant medų su šaltu vandeniu — rugščių kiekis skilvyje padidėja. Be to, medus gydo žaizdas, padeda augal[illegible] šaknims, jei jis vartojamas su [illegible] liepos žiedais. Valgant medų su gajumi (lilijošium) — išsigydoma nuo džiovos. Šių eilučių autorius tai patyrė praktiškai."

• Vidutiniškai, žmogaus galvoje plaukas pasilieka keturis ar penkis metus. Po to jis iškrinta, o jo vietoje išauga naujas.

• Kopūstas žmogui buvo žinomas jau akmens amžiuje. Tai įrodo archeologiniai radiniai ir istorinės žinios. Prieš mūsų erą jį plačiai vartojo maistui ir gydymui egiptiečiai, romėnai ir graikai. Tai iki šių dienų nepakeičiamas maisto produktas ir vertinga gydymo priemonė, bio chemiškai labai sudėtinga. Kopūste 16 amino rūgščių, reikalingų baltymams sudaryti, 3,66% angliavaindenių, gerinančių virškinimą fermentų. Jis turi vitamino C tiek, kiek apelsinai ir citrinos. B grupės vitaminų, priešopinio vitamino U, kobalto, vario, cinko, magnio, kalcio, kalio ir geležies druskų, mikroelementų: sidabro, alavo švino, titano, molibdeno, nikelio. Turi medžiagos, neleidžiančios tukti. Tinka vaikams kaip vitaminų šaltinis, bendra stiprinanti priemonė, var totinas sergant kepenų, skrandžio ir žarnyno ligonis. Geriamos šviežios sultys — 0, 5 — 1 stiklinė 3 kartus per dieną 1 val. prieš valgį mėnesį laiko; patartina sergantiems ateroskleroze. Nuo medumi pasaldintų šviežių kopūstų sulčių geriau atsikosėjama; šiltos sultys laisvina vidurius.

• Sviestas ir pienas nėra vienodos spalvos. Kai kuris pienas yra visiškai baltas. Kitas pienas yra mažiau ar daugiau gelsvas. Iš to pieno gaunamas geltonas sviestas. Pieno geltonumas pareina nuo pašaro. Tam tikrose vietose žolė turi karotinė, kuris nudažo pieną geltonai. Pravartu čia pastebėti, jog natūraliai geltonas sviestas yra labiau vertinamas, kadangi jis yra turtingesnis vitaminais, negu baltos spalvos sviestas.

• Veršiena dabar yra brangi. Bandykime ją gaminti šiuo būdu: reikia paimti 2 svarus veršienos, truputį druskos ir pipirų, 1 svogūną, 2 šaukštus taukų iš rūkytų lašiniukų, 5 mažas morkas, 4 bulves ir 1 griežtį — turnip. Supiaustyti veršieną mažais gabaliukais, apiberti druska ir pipirais, pavolioti miltuose ir pakepti karštuose taukuose, drauge su smulkiai supiaustais svogūnais.

M. Miškinytė

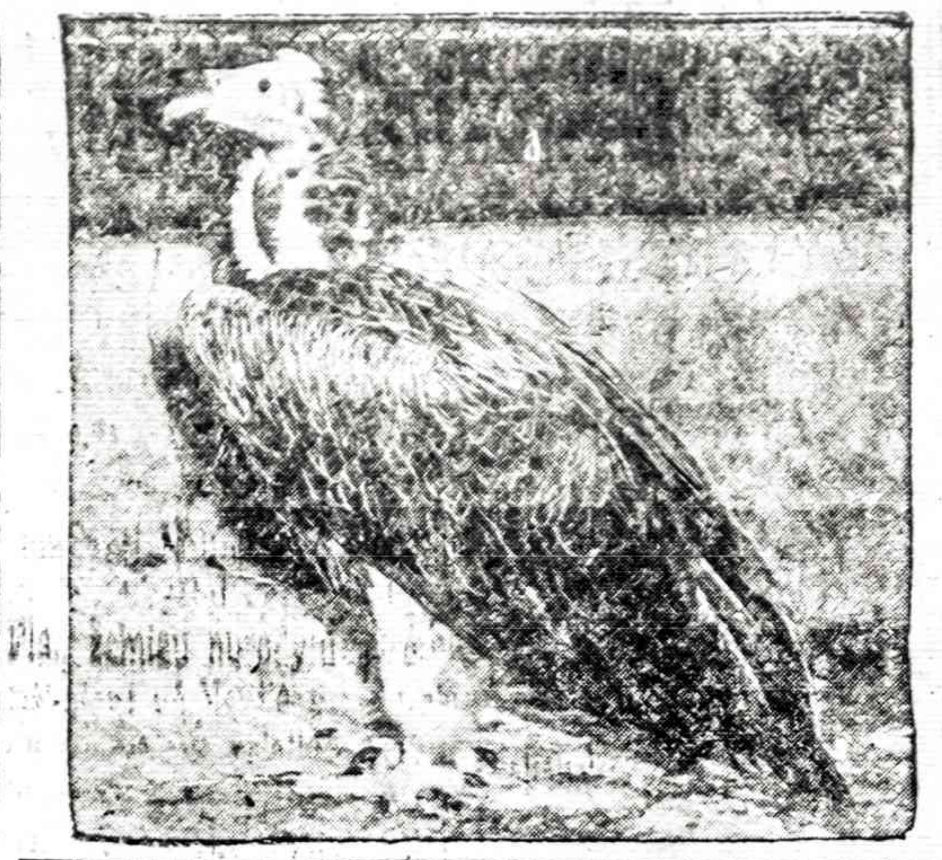

TRUMPAI

— *A. Paškonis iš Downers* Grove, Ill., atrašė tokį laišką: "Matau didelį reikalą Jūsų redaguojamą dienraštį praplėsti. Priešingai, lietuvai negaus geros informacijos apie lietuvišką veiklą Siunčiu $10. Malonėkite siuntinėti Naujienas 4 mėnesius J. Smulkaiciui, gyv. Gulfpost, Fla., žemiau nurodytu adresu". Dekojant už Naujienų ir jų platinimo vajaus palaikymą, sveikiname naują skaitytoją, prašydami visus skaitytojus platinti Naujienas.

— *Apolinaras Varnelis,* Dowagi c, Mich., pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą $15 auka. Dėkui už nuolatinę paramą.

— *Petras Stakauskas, Hot* Springs, Ark., Lietuvos Atgimimo Sąjudžio aktyvistas ir žinomas spaudos darbuotojas, savo gerus linkėjimus atlydėjo $20 auka. Dėkui.

— *Dana ir Aleksas Keršis iš* Toronto savo gerus linkėjimus atlydėjo $10 auka. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir ilgametę paramą.

— *Ponia Polyna Peskin, Gulf*port, Fla., prie prenumeratos pridėjo $10 auką. Po $5 aukojo: ponia Ona Simonaitis ir Vincas Karnočius iš Cicero, Stasys Skorupskas iš West Bloomfiel, Mich., Jonas Bernotaitis iš Romeo, Mich., Petras Kuginis iš Longmont, Colorado. Dėkui visoms ir visiems.

— *Hamiltono lietuvių pensi*ninkų klubas parėmė Naujienų leidimą $20 auka, kurią atsiuntė per ižd. A. Jankūną. Dėkui valdybai ir visiems klubo nariams.

— *Jonas Kučinskas, Miami* Beach, Fla., pratęsdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo $10 auko. Dėkui.

— *Marijos aukšt. mokykla* paskelbė garbės mokinių sąrašą. Tarp kitų jame yra: Anna Barakauskaitė, Vilija Traškaitė, Lina Vieraitytė, Debora Žilvitytė, Marija Abromaitytė, Silvija Fabijonaitė, Liana Vaičiulytė, Julija Valaitytė, Shirley Žilvitytė, Dalia Polikaitytė, Dianna Stonchus, Janė Kapočiutė, Lydija Liutkutė, Renata Variakojytė, Vilija Vieraitytė ir Margareta Yerkes.

— *Julius Kuzas, Bruno* Gramontas, Jonas Galminas, Jonas G. Evans ir Kazys D. Mačiukas — Macke išrinkti Lietuvių Prekybos Rūmų direktoriais.

— *Kazimieras Gogelis* išrinktas Detroito lietuvių Jaunimo choro Tėvų komiteto pirmininku. Liolė Kizlauskienė — sekr., Vytas Petrusevičius — ižd., D. Gilvydienė ir J. Panavas valdybos nariais. Choro vedėjas yra S. Sližys.

— **Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos** pirmininkas Jurgis Anysas talkina Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos rengiamam Klaipėdos Krašto atvadavimo sukakties metiniam paminėjimui, kuris įvyks š.m. vasario 1 d. 2 val. popiet Šaulių namuose. Maloniai kviečiami visi lietuviai gausiai dalyvauti. (Pr.)

— **Chicagos Lietuvių Taryba** praneša, kad Vasario 16-osios minėjime, įvykstančiame š. m. vasario mėn. 15 dieną 2 val. popiet, Marijos High School salėje, meninės programos dalyje sutiko dalyvauti Vyčių choras. (Pr.)

— **Švento Rašto Tyrinėtojai** duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie Šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartino", 358 psl.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į šv. Rašto Tyrinėtojus, 5421 S. Mozart Ave., Chicago, IL 60632. (Pr.)

— **Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655**

KAIP UŽGIMTI IŠ NAUJO?

"Jėzus atsakė ir jam tarė: 'Iš tiesų, iš tiesų sakau tau, jei kas nėra užgimęs iš naujo, tas negali matyti Dievo karalystės'." Jono 3:3.

Šiandien aiškinsime, kaip patiriamas naujasis užgimimas pagal Šv. Rašto tiesą. Taip pat paliudys šios programos metu p. J. Žygienė, kaip ji užgimė iš naujo. Pasiklausykite šios visiems mums taip svarbios tiesos amžinam gyvenimui patirti šiandien 8:45 val. vakare radijo banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 4:23 val. popiet per Sophie Barcus radiją išgirsite "Per vėlu".

Parašykite mums pareikalaudami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai.

Mūsų adresas:
Lithuanian Ministries,
P.O. Box 321,
Oak Lawn, Ill. 60454

LIETUVIŲ OPEROS VALDYBA

Praneša Operos mecenatų ir visos lietuvių visuomenės dėmesiui, kad turėję įvykti "I Lituani" operos spektakliai kovo viduryje, dėl labai svarbių priežasčių yra nukeliami į birželio mėnesį.

"I LITUANI" operos naujos spektaklių datos yra šios: birželio mėn. 13 d., 8 val. vak., birželio 14 d., 3 val. popiet, birželio 20 d., 8 val. vak. Spektakliai įvyks Marijos mokyklos auditorijoje.

Minint mūsų tautos prieš 40 metų įvykusius tragiškuosius masinius ištrėmimus, kviečiame visus ir iš visur atvykti į Chicagą ir kartu su Lietuvių Opera prisiminti tuos liūdnus įvykius, alyvaujant patriotinės ir tautinės "I Lituani" operos spektakliuose.

Kai tik bus atspausdinti nauji operos spektaklių bilietai, tuoj bus pranešta visuomenės žiniai, gi Operos mecenatai bus painformuoti raštu. Visi tie, kurie jau turi įsigiję bilietus, bus prašomi pakeisti juos naujais.

Vyt. Radžius

Detroito naujienos

(Atkelta iš penkto puslapio)

Pakelti į garbės narius: kunigas Kazimieras Simaitis, Antanas Vaitėnas ir Antanas Sukauskas.

Nauja St. Butkaus Šaulių kuopos Valdyba.

Įvykusiame kuopos susirinkime 1-18-1981 išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: Vincas Tamošiūnas — pirmininkas, Romas Macionis —vicepirm., Stefanija Kaunelienė — vicepirm. ir kultūriniams reikalams, Petras Želvys— sekretorius, Matas Baukys — iždininkas, Danutė Petrauskienė — parengimų vadovė, Alfonsas Lukas — veliavneys, kun. Alfonsas Babonas — kuopos kapelionas, Adėlė Poderienė moterų — vadovė ir jos pavaduotojos — Ona Šadeikienė ir Lidija Mingėlienė, foto reporteriai — Antanas Norus, Kazimieras Sragauskas ir Jonas Markus.

Garbės Teismas: Marijonas Šnapštys, Antanas Grinius ir Juozas Briedis; kandidatai: Balys Gražulis ir LeopoldasHeiningas.

Revizijos Komisiją sudaro: Juozas Leščinskas, Eduardas Milkus ir Juozas Mačiulaitis.

Susirinkimą pravedė Eduardas Milkus; sekretoriavo Jonas Bartkus.

Ant. Sukauskas

Nedėkingumas

— Per visus metus aš tau rašinėjau kasdien po du laiškus, o tu ištekėjai už laiškanešio.

— Tu tai ir esi to viso kaltininku.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!
5½% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President — Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2737
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10.000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui — REAL ESTATE FOR SALE | Namai, Žemė — Pardavimui — REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road — Chicago, Ill. — Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka gimininkoms šeimoms.

• MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia

TAUPYMO BENDROVEI REIKALINGA TARNAUTOJA
(TELLER)
su patyrimu ar be jo.
Skambinti 254-4470
arba 925-7400

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Staliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus paimu.
Iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629